

Εἰς τὸν ἀγαθὸν καὶ ἀνεψιὸν

Ἀριθ. 132871

Ἔκδοσις

ΚΛΕΙΩ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ

ΕΤΟΣ Α΄ 1885. ΤΟΜ. Ι. ΑΡ. 1-24.

ΠΑΡΕΙΣΤΕΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτικῆς
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ
LITHO ARG.

ΑΡΙΘΜ. 21.
Τόμος Δ'.

Κυριακή, ἄρχοντα ἀπὸ Ἰ. Γαρουφαλίου ἱερέως Ἰουδαίου, ἱερατοῦ μόνου καὶ προκλητικῆς.
Παντοφύ φράση, χρ. 20 ἢ μάκρ. 16.

ΕΤΟΣ Α'.
τῆ 1/13. Νοεμβρίου 1886.

ΠΕΡΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΥΠΝΙΩΝ.

(Ἐκτὸν Ἑμβραζούσης ἐν σελ. 300, κατὰ τὴν ἐκλογίαν Ν. Σίγελ).

Ὁ ἀρχηγὸς ἀνατολικῶν τινος θερησκείματος συνεβούλευσε τοὺς ὀπαδοὺς του να μεταχειρίζονται ἀντὶ οἴνου τὸ χασις. Ἐν τῇ βίβλῳ του δέ, ἐν ᾗ ἔγραψε τοῦτο, διηγείται

προσέτι, ὅτι ἡμέραν τινα ὁ ἀγγελοσ Γαβριήλ ἤγειρεν αὐτὸν ἀπὸ τῆσ κλίνης καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν ἑβδομον τοῦ παραδείσου οὐρανόν, δεῖξας ὅμοις αὐτῷ συγγρονως καὶ τὴν κάλασιν. Ἐδῶ παρεστήρησεν ὁ προφήτης μετὰ προσηγορίας πᾶν ὅ,τι παραστατο εἰς τὰ βλέμματά του καὶ συνάψας πρὸς τὸν Θεὸν ἐνενήκοντα χιλιάδας συνδικλεξέων ὠδηγήθη πάλιν ὀπίσω εἰς τὴν κλίνην του. Ὅλα ὅμοις ταῦτα, προσεπιλέγει ὁ αὐτὸς, ἔγιναν τόσον ταχέως, ὥστε, ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν εὐνήν του, εὗρεν αὐτὴν ἀκόμη θερμὴν καὶ τὸ πῆλιγον σκεῦος, ὅπερ

ΚΑΒΙΩ. ΤΟΜΟΣ Δ'.

ἐκ τῆσ κλίνης ἐγειρόμενος εἶχεν ἀνατρέψει, ἠδύνατο γὰρ τὸ σηκῶσθαι πρὶν ἢ ἀκόμη χυθῆ ὄλον τὸ ἐν αὐτῷ ὕδωρ.

Ἐάν γδὴ στραφῶμεν πρὸς τὰ ἀνάλογα φαινόμενα τῶν συνήθων ἐνυπνίων, εὐρίσκομεν τὸ αὐτὸ γνώρισμα τῆσ συμπεκνώσεως τῶν παραστάσεων εἰς ὀρισμένον τι εἶδος τῶν ἡμετέρων ἐνυπνίων, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε σπάνιον, καὶ ἐπειδὴ δύναται γὰρ προκληθῆ καὶ διὰ τεχνητῶν μέσων, εἶνε ἐκάστοτε προσιτὸν καὶ εἰς πᾶσαν πειραματικὴν παρατήρησιν. Δαρβίνος ὁ πρεσβύτερος ἔγραψεν ἤδη ἐν τῇ „Ζωονομίᾳ“ του, ὅτι ἐξωτερικὰ ἐντυπώσεις, προξενόμενα εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ὄνειρευομένου καὶ ἐν τῷ μετὰ τὸ ἀφουπνίζουσαι αὐτόν, δύνανται ἢ ὀποβάσιν ἀφορμὴ μακροῦ καὶ μεγάλου πλοκῆν ἔχοντος

ΕΡΩΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ, Ἑκλογίαν Ἐδ. Κλινσλ.

όνειρου, καταλαμβάνοντας το ελάχιστον χρονικόν διάστημα, το μεταξύ τῆς ἐντυπώσεως καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐγέρσεως. Συγχρόνως ἴσως ἢ δι' ἐξωτερικῆς ἀφορμῆς προσδοκῶσα ἐξέγερσις αἰτιολογείται καὶ ἐσωτερικῶς διὰ σειράς δραματικωτέρων καὶ ζωηροτέρων παραστάσεων, ὡς π. χ. ὁ Καρτέσιος ἐξέπνευσέ ποτε δι' ἀπλοῦ νόηματος φύλλου καὶ συγχρόνως ἀπὸ ἐνυπνίου τινός, ἐν τέλει τοῦ ὁποῦο ἐμονομάχησε καὶ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ σώματος, εἰς ὃ καὶ ὁ φύλλος ἐνυζεν αὐτόν, ἔλαβε πληγὴν ξίφους.

Τὰ αἰσθητικὰ ἡμῶν νεῦρα καὶ τοῦ ὕπνου διαρκούντος ὑπὸκεινται εἰς διαφόρους ἐξωτερικούς ἐρεθισμούς. Ἐὰν λοιπὸν οὗτοι μεταδοθῶσι μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου, οὗτος ἀποκρίνεται εἰς αὐτοὺς καὶ ἀντιδρᾷ ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ ἐν τῇ ἐγρηγόρσει. Ἀυτὴ ἡ φύσις τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε τοιαύτη, ὥστε τὰς μέχρις αὐτοῦ ἐξικνουμένας ἐντυπώσεις νὰ συνδυάζῃ πρὸς ἐξωτερικὰς καὶ ἀλλαγθῆεν προσερχομένης αἰτίας. Οὕτω γεννᾶται ὁ κόσμος τῶν παραστάσεων ἐν τε τῷ ὕπνῳ καὶ τῇ ἐγρηγόρσει, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ ἀφαιρεῖται ἡ αἰτία τῆς φαντασίας καὶ ἀντὶ αἰτίας ἀποτελεῖ τὴν βῆσαν ὀλοκλήρου σειράς μεταβολῶν τῶν αἰσθήσεων. Εἰς τὸν ὄρατον ὅραμα τούτου τῶν μεταβαλλομένων ἐντυπώσεων παραστάται ὁ ὄνειρος ὡς δραματικὸς ποιητής.

Ὅλίγα τινὰ παραδείγματα θὰ ἀρξέσθωσι πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων.

Ὁ Χένιγγ διηγείται περὶ τινος περισηφίζαντός ποτε στενωδὸς τὸ περιλαμβόντος, ὅτι εἶδεν ὄνειρον, καθ' ὃ συλλήψθεις ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν ὑπέστη τὸν δι' ἀγχόνης μαρτυρικὸν θάνατον. Ἐτερος εἶδὲ ποτε καθ' ὅ ὕπνου ὅτι ταξιδεύον εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἀμερικῆς προσεβλήθη ὑπὸ Ἰνδῶν, οἵτινες ἀσπλάγχνως ἐξέδειραν αὐτόν· ἄλλος πάλιν ὄνειρεύθη, ὅτι συλλήψθεις ὑπὸ ληστῶν ἐτέθη ὑπὸ τούτων ὕπτιος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκαρφίθη διὰ πασσάλου μεταξύ τῶν δακτύλων τοῦ ποδός, ἐξυπνήσας δὲ εὗρεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ποδός του μικρὸν ἀχρῖνον κάλαμον. — Ὁ Γρέγορ διηγείται ὅτι εἰσβέ τις μεθ' ἑαυτοῦ ἐν τῇ κλίνῃ ψάλην θερμοῦ ὕδατος, καὶ εἶτα εἶδεν ἐν ὄνειρῳ ὅτι ἀνήγγετο ἐπὶ τῆς Ἀττινῆς, ἐν ᾗ ὑπὸ τοῦς πόδας του ἡ θερμότης τοῦ ἐδάφους καθίστατο ἀνυπόφορος.

Τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἐνυπνίων τούτων — ἡ δραματικὴ πλοκὴ καὶ ἡ συμπύκνωσις τῶν παραστάσεων — εἶνε μῆλλον ἐντείνονται, ὅταν ἡ αἰτία τοῦ ἐρεθισμοῦ προέρχεται ἐξ ἐξωτερικῶν περιστάσεων καὶ συμβαίνει αἰφνιδίως. Οὕτως ἀναφέρει ὁ Γαρνιέ, ὅτι ὁ μέγας Ναπολεὼν ἐκοιμᾶτο ἐν τῇ ἀμάξῃ του, ὅτε ὑπ' αὐτὸν ἐξερράγη ἡ καταχθόνιος μηχανή. Ὁ ἐκ τῆς ἐκρήξεως κρότος ἐγένετο ἀφορμὴ μακροῦ ἐνυπνίου, καθ' ὃ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐνόμιζεν ὅτι διέβη μετὰ τοῦ στρατοῦ του τὸν Taglimentlo, ἐν ᾗ ἀμέσως οἱ Αὐστριακοὶ ὑπεδέχθησαν αὐτὸν διὰ τοῦ πυρός τῶν τηλεβόλων του. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξόπνησεν ἀνακράζων, — Βαδίζομεν ἐπὶ ὑπνόμων! — Ὁ Richers ἀφηγεῖται τὸ ὄνειρον ἀνδρώπου τινὸς ἀφυσινθεθέντος ἐκ τοῦ κρότου πυροβόλου τινός. Ὁνειρεύετο ὅτι ἔγινε στρατιώτης, ὅτι ὑπέστη ἀδιηγήτους ταλαιπωρίας, ὅτι ἐλιποτάκτησε, συνελήφθη, ἀνεκρίθη, κατεδικάσθη καὶ ἐπὶ τέλους ἐτουφεκίσθη. Ἄπαν λοιπὸν τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ἦτον ἔργον μίᾳς στιγμῆς. Ὁ δὲ Στέφενς λέγει: Ἐκοιμήμην μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐν τῇ αὐτῇ κλίνῃ. Καθ' ὅ ὕπνου εἶδον ὅτι μετετοπίσθη εἰς ἀπομονομένην τινα καὶ ἐρημον ὁδόν, ὅπου ἀγρῖον τι καὶ τερατώδες θηρίον μὲ καταδίωκε. Νὰ ἀνακράξω, ὡς τοῦτο πολλάκις συμβαίνει, δὲν ἠδυνάμην, ἐξηκολούθουν ἡμῶς νὰ τρέχω κατὰ μήκος

τῆς ὁδοῦ, τὸ δὲ θηρίον ὄλονεν μ' ἐπιλησίαζε. Τέλος ἐφθάσα εἰς τινα κλίμακα καὶ ἀποναρκωθεὶς ἐκ τοῦ φόβου καὶ ἐκ τοῦ κόπου ἐξηνητημένος, δὲν ἠδυνάμην περαιτέρω νὰ προχωρήσω. Τὸ θηρίον μὲ συνέλαβε καὶ ἐνέπηξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ὀδύνας κατὰ τὴν ὁσφύν μου. Ἐκ τοῦ ἄλγους ἐξέπνευσα καὶ — ὁ ἀδελφός μου μὲ εἶχε συμπαίησει μόνον κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο. Πῶς δυνάμεθα τώρα, προσεπιλέγει ὁ αὐτὸς Στέφενς, νὰ συνδυάσωμεν τὸ ἐξωτερικὸν τοῦτο συμβᾶν πρὸς τὸ ἐνύπνιον; Πρέπει ἄρα γε νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐκείνο τὸ ὄψον ἦτο τὸ ἐσωτερικὸν τελικὸν συμπέρασμα ὀλοκλήρου σειράς ὄνειροῦδων πραγμάτων ἠδυνάτο συγχρόνως νὰ ἴνε καὶ ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῶν ἀφορμὴ; Ἡ μίμπος ἦνε πρωτότερον νὰ καταφύγομεν καὶ ἐντοῦθα εἰς ἀπλὴν τινα σύμπτωσιν; Τοιαῦτα φαινόμενα μᾶς διδάσκουσι μῆλλον, ὅτι καὶ δι' αὐτῶν τῶν συνήθων ἐνυπνίων ἐκείνοι οἱ τύποι τῶν παραστάσεων, οἵτινες ἐν τῇ ἐγρηγόρσει ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀλήθειαν, ἀποδεικνύονται ἀνήκοντες εἰς σχετικὴν τινα μόνον κατὰστασιν.

Ὁ κόμης Λαβαλέτης διηγεῖται πρὸς τοῦτοις περὶ ἑαυτοῦ τὰ ἐξῆς: „Ὅτε μίαν νύκτα εἶχον ἀποκοιμηθῆν ἐν τῇ εἰρηκτῇ, μ' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ ὕπνου ὁ ἤχος τοῦ ὄρολογίου τῶν ἀνακτόρων, σημάναντος τὴν δωδεκάτην ὥραν. Ἦκουσα δὲ συγχρόνως ὅτι ἦγονον τὴν κιγκλῖδα διὰ ἡ ἀντικαταστήσων τὸν σκοπὸν καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν ἀπεκοιμήθην βραδέως. Διαρκούντος τοῦ ὕπνου μου εἶδον ὄνειρον — καὶ ἐνταῦθα ἐπισταί ἡ ἀφήγησις φοβερωτάτου ὄνειρου, τοῦ ὁποῦο αἰ λεπτομέρειαι κατὰ τὴν συναίσθησιν τοῦ ὄνειρουμένου ἔπερε νὰ πληρώσωσι τοὺς εἰρηκτῶν ὄρους — ὅτε αἰφνης ἡ κιγκλῖς πάλιν ἐκλείσθη μετὰ μεγάλου θορυβοῦ καὶ ἐγὼ ἐκ τούτου ἐξέπνευσα. Συνεβουλεύθην τὸ ὄραλόγιόν μου καὶ εἶδον ὅτι ἦτον ἀκόμη ἡ δωδεκάτη ὥρα, οὕτως ὥστε τὸ ἀπίσιον τοῦτο προῖδν τῆς φαντασίας πραγματικῶς μόνον λεπτὰ τινα διήκρσε, δηλαδὴ τὸσον χρόνον, ὅσος ἐχρειάσθη πρὸς ἀλλαγὴν τοῦ σκοποῦ καὶ πρὸς τὸ ἄνοιγμα καὶ κλείσιμον τῆς κιγκλῖδος. Τὸ φύχος ἦτο λίαν δριμύ καὶ ἐπομένως ἡ ἀλλαγὴ ἐγένετο ἐν σκουδῇ, τοῦτο δ' ἐβεβαίωσε καὶ ὁ θυρωρός τῇ ἐπιστάτῃ, ὅτε ἠρώτησα αὐτὸν περὶ τούτου. Καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν συμβᾶν τοῦ βίου μου ἐνθυμοῦμαι τόσον καλῶς, ὥστε νὰ ὄρωσιν τὴν διάρκειαν αὐτοῦ μετὰ μεζύρους ἀκριβείας, οὐδενὸς αἰ λεπτομέρειαι ἐνετυπώθησαν τόσον βραδέως εἰς τὴν μνήμην μου καὶ τὸ ὄψον τὸσον συνηθύνθη, ὅσον τὸ ὄνειρον τοῦτο.“ — Ὁ Μωρὸ ἐκεῖτο ἀδιάθετος ἐν τῇ κλίνῃ καὶ ὄνειρεύετο περὶ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Μεταξὺ ἄλλων ἐβλεπε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του πολλὰς σπαρτακάρδιους σκηνάς, ὡμίλει πρὸς τὸν Γορβεσιέρρον, τὸν Μαρᾶτον καὶ τὰ ἄλλα τέρατα τῶν χρόνων ἐκείνων, ἐνήχθη εἰς τὸ διασπᾶσθαι, κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ἀδηγῆθη εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίωξης διὰ μέσου ἀπεῖρου πλήθους λαοῦ, προσεδέθη ἐπὶ τινος δοκοῦ καὶ εἶδε τέλος πῶς ὁ πέλεκυς ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ τραχήλου του. Ἐξέπνευσε καθύδρωσ ἐκ τῆς φρίκης καὶ εἶδεν ὅτι τὸ ὑπὲρ τὴν κλίνην του ἔλασση εἶχε καταπέσει ἀκριβῶς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ὡς τοῦτο ἐβεβαίωσε καὶ ἡ παρακαθήμενὴ μίσηρ του, δίκην πελέκους ἐπὶ τοῦ τραχήλου του.

Ἄς ἀναλύσωμεν ἤδη τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὅπερ προβάλλεται ἡμῖν πρὸς λύσιν. Ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν οὐδεμίαν λύσιν δέον νὰ προσδοκῶμεν ἐκ μόνης τῆς συμπτύσεως, διότι οὐδαμῶς ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ἕκαστος τῶν ἡμετέρων ἀγνωστώων εἶδε κατὰ τὸν βίον του πολλὰ τοιαῦτα ὄνειρα,

καὶ ἐν τούτοις πάντοτε ἡ αἰτία τῆς ἐξεγέρσεως συμφωνεῖ κατὰ τὴν ποιότητα πρὸς τὸ τελευταῖον συμβᾶν τοῦ ἐνυπνίου: τὸ κέντημα τοῦ ψύλλου πρὸς πληγὴν ξίφους, ὁ κρότος πυροβόλου πρὸς τουφεκιῶν κτλ. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐν τῷ ὄνειρῳ ἡ φαντασία τὸ ἀπὸ ἐξωτερικῶν αἰτίων προσερχόμενον ὕλικὸν ἐπιτηδεύει μόνον συμπλέκει καὶ συνδυάζει πρὸς τὴν μέχρι τούδε παρεῖαν τοῦ ἐνυπνίου. Ἐξ ἐναντίας τὸ ἐνύπνιον πάντοτε ἀποβαίνει δραματικόν, ἡ δὲ φαινομενικὴ του διάρκεια οὐδέποτε εἶνε καὶ ἡ πραγματικὴ του, διότι πολλάκις ἐν τῷ ὄνειρῳ ἡμῶν βλέπομεν πράγματα διαρκούντα ὀλοκλήρους ἡμέρας, καὶ ἐν τούτοις ἐκοιμήθημεν τὸ πολὺ ὄρας τινὰς ἢ καὶ ὀλίγα λεπτὰ μόνον. Ἄν ἡ φαινομενικὴ διάρκεια ἦτο συγχρόνως καὶ ἡ πραγματικὴ, ὡφείλει, ἐπειδὴ τὸ τελευταῖον φαινόμενον τοῦ ἐνυπνίου εἶνε ἀπλῶς ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐξεγέρσεως ἐν φανταστικῇ περιβολῇ, ἡ ἐνέργεια νὰ προηγηθῇ τῆς αἰτίας, ὅπερ λογικῶς εἶνε πάντῃ ἀδύνατον. Ἀληθέστατον εἶνε ἄρα, ὅτι συνέβη συμπύκνωσις τῶν διαφόρων παραστάσεων, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἐν τῆς ἐνυπνίου ἡμῶν ἔχομεν ἄλλο παρὰ τὸ φυσιολογικὸν μέτρον τοῦ χρόνου. Ἐν τούτοις πάλιν αἰ τοῦ κητήματος δυσχέρεια δὲν αἰρῶνται διὰ τῶν σκέψεων τούτων, διότι ἐν τῆς ἐνυπνίου τούτοις ἡ τῆς ἐξεγέρσεως ἀφορμὴ εἶνε πάντοτε καὶ τὸ ὕστατον ὄνειροῦδες φαινόμενον, σὺν τούτῳ δὲ ὄρεξι κατ' οὐσίαν καὶ τὴν ὄραν πορεῖαν τοῦ ὄνειρου. Καίτοι λοιπὸν ἅπανται αἱ παραστάσεις ἐπέρχονται συμπυκνωμέναι, ἐν τούτοις πάλιν ἡ θέσις αὐτῶν πρὸ τῆς ἐγερτικῆς ἀφορμῆς οὐδαμῶς ἐπηρεάζεται καὶ οὕτως ἔχομεν αὐτίς, ὡς καὶ πρότερον τὴν ἐνέργειαν πρὸ τῆς αἰτίας, διότι μᾶς εἶνε ἕλιος ἀδιάφορον, ἂν ἡ ἐνέργεια αὐτὴ διήκρσε μόνον ἐν δευτερόλεπτον ἢ ὀλοκλήρους ὄρας.

Πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου δέον καὶ πολλὰ ἄλλα φαινόμενα νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν. Πόσον δὲ εἶνε ἀναγκαῖον νὰ ἐπιδιωξόμεν τὴν λύσιν ταύτην καταφαίνονται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἅπαντα ἡμῶν τὰ ὄνειρα φαίνονται ἐγχερόμενα ἐν ἑαυτοῖς τὸ πρόβλημα τοῦτο ἕνεκα τῆς συμπυκνώσεως τῶν παραστάσεων. Ἡ συμπύκνωσις αὐτὴ ἴθις συμβῆ, καὶ ἐὰν ὁ ἐρεθισμὸς μετεδίδετο μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου, χωρὶς νὰ διακόψῃ ὅμως τὸν ὕπνον καὶ νὰ καταστῇ ἀφυσιντικὴ ἀφορμὴ. Οὐδέποτε ἡ ἀφύπνωσις δύναται πρώτη νὰ παραγάγῃ τὸ ὑπεραισθητικὸν μέτρον τοῦ χρόνου, τὴν ἰκανότητα δὲ ταύτην ἔχουσι μόνον τὰ ὄνειρα, ἀρκεῖ μόνον ὁ ἐξωτερικὸς ἐρεθισμὸς νὰ ἐγῆ τὴν ἐντασιν, ὥστε νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς συνειδήσεως τοῦ ὄνειρουμένου. Ὅλως ἀδιάφορον μᾶς εἶνε τὴν ὄραν, ποῖον ἐκ τῶν περιφερικῶν ἡμῶν αἰσθητηρίων προσβάλλεται ὑπὸ τινος ἐρεθισμοῦ. Καὶ φαίνεται μὲν ὅτι τὸ οὗς εἶνε τὸ εὐαισθητότατον πάντων, τ' ἀνωτέρω ὅμως παραδείγματα δεικνύουσιν ὅτι καὶ ἐτέροισ εἶδους αἰσθητικῶν ἐρεθισμῶν δύναται νὰ παραγάγῃσι δραματικὰ ὄνειρα. Ὅσον βραθύτερον κοιμώμεθα, τόσον ἐρητικώτερον εἶνε καὶ αἱ ἡμέραι αἰσθητικῶς κεκλεισμένα πρὸς τὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ἐντυπώσεις, ἐπειδὴ δὲ μετ' ὅλα ταῦτα πάλιν βλέπομεν ὄνειρα, πρέπει τὸ πλείστον αὐτῶν μέρος νὰ ἐξερτήσωμεν ἀπὸ ἐσωτερικῶν αἰτίων, προσερχομένων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὄργανισμοῦ, ἧτοι ἐκ τῶν καὶ διαρκούντων τοῦ ὕπνου ἐξακολουθουσῶν αὐτοῦ λειτουργιῶν.

Ὁ ἐγκέφαλος δέχεται τὸν ἐρεθισμὸν καὶ ἐφαρμύζει ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἐν ἑαυτῷ ὑπάρχοντα νόμον τῆς αἰτιότητος, δηλαδὴ τῇ βοηθείᾳ τῆς φαντασίας δημιουργεῖ ἀντίστοιχον αἰτίαν, μετατοπιζομένην εἰς τὰ ἐκτός καὶ προσλαμβάνουσαν μορφήν σειράς παραστάσεων περὶ τὸ τέλος δραματικὸν ἔχου-

σῶν τύπον καὶ συμπυκνωμένον διὰ τοῦ ὑπεραισθητικοῦ χρονικοῦ μέτρον. Ἄλλὰ δὲν καταφεύγει ὁ ἐγκέφαλος πάντοτε τόσον μακρὸν διὰ νὰ αἰτιολογήσῃ τὸ τελευταῖον φαινόμενον ἢ σειρά τῶν παραστάσεων ποικίλλει ἀεὶ ποτε κατὰ τὸ μήκος καὶ τὴν ἔκτασιν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι τὸ ὑπεραισθητικὸν χρονικὸν μέτρον εἶνε διάφορον κατὰ τὰ διάφορα ὑποκείμενα, ἀνάγκη αἰ διαφοράι αὐτὰς τῆς ἐκτάσεως νὰ ἐξαρτῶνται εἴτε ἀπὸ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐρεθιστικῶν αἰτίων εἴτε ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τῆς φαντασίας τοῦ ὄνειρουμένου.

Βαθμηδὸν ἡμῶς τὸ θέμα ἡμῶν ἀπὸ ψυχολογικοῦ μετεβλήθη εἰς μεταφυσικόν, τὸ δὲ κῆρον αὐτοῦ ζήτημα μένει ἀκόμη ἀνεξήγητον, πῶς δηλαδὴ δύναται ὄνειρόν τι νὰ παραστῶται διὰ τινος ἐρεθισμοῦ, ἐν ᾗ τὸ ὄνειρον τοῦτο ἀρχεται ἀπὸ τινος πρὸς τὸν ἐρεθισμὸν τοῦτον ἀσχηρῶν αἰσθητικῶν. Ἄν τὸ σύγχρονον τοῦτο ἦτο πραγματικόν, τὸ ὄνειρον, ὡσονδήποτε καὶ ἂν συνεπικουῶτο, πάλιν θὰ ἔκειτο πρὸ τοῦ ἐρεθισμοῦ, ὅστις τὸ προσέκαλεσε, ἄρα τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο πρὸ τῆς αἰτίας, ὅπερ ἀδύνατον. Ὡς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου προβάλλομεν τὰς κατωτέρω βραχείας κηθείματας.

Πειραματικῶς ἀπεδείχθη, ὅτι αἰ κατὰ τὴν ἐγρηγόρσιν παραστάσεις ἡμῶν ἔχουσιν ἀνάγκην χρόνου, δυνάμεθα νὰ καταμετρηθῇ, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου ἡ πῆρα πάλιν ἀπέδειξεν, ὅτι ἀπάρχουσιν καταστάσεις τινὰς τοῦ πνεύματος, καθ' ὃς ὁ νόμος οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται. Ὡς ἐκ τούτου τὸ φυσιολογικὸν ἡμῶν μέτρον τοῦ χρόνου δὲν ἐγκτεται εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἐγκεφάλου, ἐπειδὴ τὸ νευρικὸν ἡμῶν σύστημα δὲν ἐνεργεῖ μετὰ τῆς ταχύτητος, ὥστε νὰ τὸ αἰσθανόμεθα δι' αὐτοῦ. Εἰς τὰ καλλιτεχνικὰ δημιουργήματα καὶ τὰ ὄνειρα τὴν θέσιν αὐτοῦ καταλαμβάνει τὸ ὑπεραισθητικὸν μέτρον τοῦ χρόνου, δυνάμει δὲ τῆς αὐτῆς ἰδιότητος, τῆς συμπυκνώσεως τὰς παραστάσεις, αἰσθανόμεθα κατὰ τινα οἰονδήποτε τρόπον τὸν ἐρεθισμὸν ταχύτερον ἢ ὅσον θὰ ἠδύνατο νὰ μεταδοθῇ εἰς τὸν ἐγκέφαλον κατὰ τὸ φυσιολογικὸν χρονικὸν μέτρον. Δι' ἐκείνας λοιπὸν τὰς ἐντυπώσεις, αἵτινες γίνονται μετὰ ὑπεραισθητικοῦ χρονικοῦ, ἡ ἐνέργεια τελευτᾷ καθ' ὃν χρόνον μῶλις ἐπισυμβαίνει ἡ αἰτία διὰ τὰς ἐντυπώσεις, τὰς ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ χρονικοῦ μέτρον ἐξαρτωμένας. Οὕτω νομίζομεν ὅτι φωτίζεται κάπως ὁ σκοτεινὸς πέπλος ὁ καλύπτων τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο ἀίνυμα. Τὸ ὑπὲρ τὴν αἰσθησιν κείμενον ἡμῶν τῆς φύσεως ἡμῶν δὲν ὑποβάλλεται εἰς τὴν συνειδήσιν μας, ἢ δὲ αὐτοσυνειδήσις δὲν ἐξαπλοῦται ἐφ' ἑλίου τοῦ ἐγὼ ἡμῶν· οὕτως ἡ διδασκαλία περὶ τοῦ ἀσυνειδήτου προσλαμβάνει νέαν ἐπικρίωσιν, συγχρόνως ὅμως καὶ ἀποδεικνύεται ὅτι τοῦτο εἶνε ἀτομικόν, οὐχὶ δὲ γενικὸν μεταφυσικόν. Ὅπως ἡ σελήνη μόνον τὸ ἡμῶν τῆς σφαίρας τῆς στρέφει πρὸς ἡμᾶς, οὕτω καὶ τὸ ἡμέτερον ἐγὼ, ὅπως δὲ πάλιν ἡ σελήνη διὰ τῶν ἐπικλίσεών της ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἀστρονόμους νὰ παρατηρήσωσι τοὺς ἀστρονομικοὺς μέρη τινὰ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, οὕτω καὶ τὸ ἐγὼ ἐν τισιν αὐτοῦ καταστάσεσιν ἀποκαλύπτει ἐν μέρει εἰς ἡμᾶς τὴν ὑπεραισθητικὴν πλευρὰν τῆς φύσεως αὐτοῦ.

Ὁ Κάντιος εἶπεν ὅτι περὶ τινος ἰδέας ἄλλων σκεπτόμενον ὄντων δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν, ἀν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν αὐτῶν συνθηκῶν τοῦ χόρου καὶ τοῦ χρόνου ἀφ' ὧν καὶ ἡμεῖς, ὁ δὲ Μιλεβράγγιος νομίζει, ὅτι ὑπάρχουσιν ὄντα δυνάμενα ἐντὸς ἡμῶν ὄρας τόσα νὰ σκεφθῶσιν, ὅσα ἡμεῖς ἐν χιλίαις ἔτεσιν, αἱ βραχέαι ἡμῶς αὐταὶ παρατηρήσεις εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Καντίου περὶ τοῦ ἰδεώδους τοῦ χρόνου κατέδειξαν, ὅτι ἡμεῖς ἀνήκομεν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ὄν-

των. Έντος τούτου εφάνησαν ενταύθα και άλλα γνωρίσματα, καθ' ἃ δύναται ὁ ἄνθρωπος, διότι καὶ ἡ φαντασία ἀπέδειξεν ἕτι ὑπερπηδᾷ τὰ φυσικὰ ὄρια.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, ὅτι τὰ καθ' ἑπνοὺς ὁράματα δὲν εἶνε τόσον ἄλυτα ἀνίγματα, ὅσον γενικῶς νομίζεται. Εἰς τὰ μυστηριώδη ταῦτα φαινόμενα ὁ λαὸς ἀρχῆθεν ἐνόμειεν ἕτι διέβλεπε τὸν δυνάστην ὑπερφυσικῶν δυνάμεων. Ποσᾶκις λέγεται ὅτι ὁ Ὀνειρος ἀπεκάλυφεν εἰς τὰ ὄμματα τῶν θνητῶν τὸν σκοτεινὸν κόσμον τοῦ μέλλοντος! Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνας ἐστελλόν τοὺς ἀσθενεῖς τῶν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἄσκληπιοῦ, ὅπως ἐκεῖ καθ' ἑπνοὺς ὑποδείξῃ αὐτοῖς ὁ θεὸς μέσον τι πρὸς θεραπείαν τῆς βλασηζούσης αὐτοῦ νόσου, ὑπάρξουσι δὲ καὶ νεώτεροί τινες φιλόσοφοι, οἱ ὁποῖοι συνιστοῦσι τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὁνείρων πρὸς διάγνωσιν κρυφίων ἢ ὑπολυσθηνοῦσων ἀσθενειῶν. Μεθ' ἧλα

ὄριος ὄσα καὶ ἂν ἔχωμεν εἰπεῖ ἀνωτέρω, δὲν πρέπει νὰ βασιζώμεθα ἐπὶ τῶν ὁνείρων, διότι πάντοτε ψεύδονται καὶ μᾶλλον ἐξυπατάσονται. Τὸ αὐτὸ δὲ δύναται νὰ ἐξηθῆ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐκείνων ὁνείρων μὲ ἀνοικτοὺς ὀφθαλμούς, περὶ τῆς βεμβρώδους ἐκείνης καταστάσεως. καθ' ἣν ὁνειροπολοῦμεν κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι παριστανομένης ἰσρίας. Τὸ νὰ ὁνειροπολῆ τις ἀντὶ νὰ σκέπτηται καὶ νὰ ἐργάζεται εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνον, ἀκόμη καὶ ἂν ἐκασμῆθῃ ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ τούτης καλλοηγῆς, ἕσθην ἔχει ἢ ἐν τῇ „Κλεισῆ“ σήμερον ὁνειροπολοῦσα.

Διότι ἡ οὐσία τῶν ὁνείρων τούτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ πόθος πρὸς δόξαν, εὐτυλίαν καὶ ἔρωτα, ἢ δὲ ἐκπλήρωσις ἕλων τῶν ὑποκαρδίων ἡμῶν πόθων, αἵτινες ἴσως οὐδέποτε ἐν τῷ βίῳ πραγματοποιοῦνται, τελείται τόσον ἀδυσπόρως καὶ εὐκόλως ἐν τῇ φαντασίᾳ! Δρ. Ε. Μ.

ΤΕΛΕΣΙΛΛΑ.

Διήγημα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν ἱστορίας. (ἀνίχνευσι καὶ τέλος).

— Ὡ βασιλεῦ, πῶσον μὲ ἐξευτελεῖς, ἀπεκρίθη βαρυθύμος ἡ Τελεσίλλα, νομίζων ἕτι, ὅπως κορινθία τις ἑταῖρα, ἂντι χρυσῶ δυνάμει νὰ οὐσῶσιν τὴν τιμὴν μου.

— Τέτα, εἶπεν ἠρεδιωμένως ὁ Κλεισμένης, σοὶ ὑποβάλλω ἕτερον ἔρον. Σοὶ γὰρ ἔτι τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου σου, ἢ, ἂν καὶ τούτῳ δὲν ἀρκεῖ, σὲ ἀφῆνω ἐλευθέρην νὰ ἐκίεξῃς ἕτι ἂν θέλῃς. Σὺ ἀποδίδω δίκους τοὺς ἀργεῖους ἀγματούτους, πάντα τέλος ὅσα ἔχει, ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς ὁραμένης μου παρακλήσεως. Ἐὰν μὲ ἀρνῆθῃς . . . δὲν παραφρονήσω, καὶ τότε ἀλλοίμονον εἰς σέ! Ναί, Τελεσίλλα, ἐφηρολόγησε γονυπετής πρὸς αὐτῆς καὶ κρήφας τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ χειτῶνός της, μὴ μὲ ἀπαρτίψῃς. Ὡ ἐπέεσσά ἐδῶ, ἵνα ἐνδύσῃ τὸν συζύγου σου διωκτῆρα κατὰ σοῦ τὴν ὑβριστικωτέραν προσβολήν, καὶ ἕμεις ἅμα εἰσῆλθῶμεν ἡ καρδίᾳ μου ἐμπαλῆθῃ καὶ αἱ αἰσθήσεις μου ἐπετραυλήσαν. Ὡ θεοί, διὰ τί δὲν ἦσο πλησῶν μου πρὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἄργουσι καὶ νὰ μὴ γίνῃ ἡ φοβερὰ ἐκείνη καταστροφή;

— Μὴ ὑπόσχεσαι, ἀπεκρίθη ἠρέμως ἡ Τελεσίλλα, τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου μου καὶ τῶν ἄλλων ἀγματούτων, ἐὰν παραδίδω ἑμυατὴν εἰς τὴν ἀτιμίαν. Ἐὰν βέλῃς ὄμως ἕτι ἢ ζωὴ τοῦ συζύγου μου οὐδεμίαν ἔχει πλέον ἀξίαν; Πῶσον γόνυον δὲ ἔχει πλέον δὲ αὐτὸν ἢ βίος μετὰ τὸ αἶμας τοῦ προσφωστέρτου του ὄντος; Ἐπειτα καὶ τῶν ἄλλων ἀγματούτων ὁ βίος τίνα ἀξίαν δὲ ἔχει, ἂν σὺ αὐτῶν κωρυεῖσθῃς τὸ Ἄργουσι καὶ κατασφῆξῃς ἅπαντας τὼς ἐλευθερωθέντας; Ἄντι ἕλων τούτων ἐν μόνον πρᾶγμα δύναται νὰ μὲ πείσῃ, ὅπως μεταβάλλω γνώμην. Ὅχι ὁ σύζυγος, αὐτὸ τὸ τέκνον μου εἶνε τὸ τιμαριώτερον κτήμα μου, διδοὶ ἀγαπῶ μὲν τὸν Εὐξενίδην περισσότερο παρ' ὅλα ὅσα μοι ἐχέρισαν ἐπὶ γῆς οἱ θεοί, δίδναιμι ὄμως, δὲν ἀπωλέσω αὐτόν, νὰ λάβω καὶ ἄλλων συζύγων, καὶ ἂν ὁ προσφύτης μου Ἄλκιμος ἀποθῆνῃ, δύναμαι πάλιν νὰ γίνω μήτηρ πολλῶν ἄλλων τέκνων. Ἐν πρᾶγμα ὄμως, τὸ παύειμάντων πάντων, δὲν ἔ ἀνακατήσασαι ποτε, δὲν ἀπιεῖ γῆσιν αὐτό, τὴν πατρίδα μου. Γνωρίζω ἕτι καλῶς ἔγρουσι τὰ τοῦ Ἄργουσι καὶ ἕτι πολλὰ γῆραι καὶ κόροι αὐτοῦ μετὰ τὴν σφαιγὴν τῶν συζύγων καὶ ἀδελφῶν ἢ θναγματοῦσαι νὰ συζευχθῶσι μετὰ τῶν μετόικων μας, ὅπως ἀποκηθῶσι πάλιν ἀπογόνους καὶ καταστῆσασαι τὴν πόλιν ἐκνήνῃ μετ' ὀλίγον χρόνον νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἵκας δτου μεγαλοῦσασιν οἱ νῦν ἀπόγονοι, τὴν ἀμυραν τῆς πατρίδος ἢ ἀναλάβῃ γενεὰ οὐχὶ ἰσότητος αὐτῶν. Τώρα ὑπάρχει ἀκόμη τὸ Ἄργουσι, καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει, εἶνε παρὶς ἡμῶν, ἀφ' οὗ ὄμως καταστραφῆ εἰς τί ἀφελῆ ἢ ζωὴ μου, ἢ ἢ τὸν συζύγου μου ἢ καὶ ἢ τῶν ἄλλων ἀγματούτων; Δὲν εἶνε καλλίτερον ἢ ἀποθάνωμεν τώρα εὐδῶς, παρὰ νὰ μαρτυροῦμεν ἐν τῇ δουλείᾳ τῶν σκληρῶν Σπαρτιατῶν; Διὰ τοῦτο, ὦ βασιλεῦ, σῶσον τὸ Ἄργουσι! Φέρε τὸν στρατὸν σου μακρὰν αὐτοῦ καὶ ἄφερ τὴν ζωὴν εἰς τοὺς ἀγματούτους. Μόνον ὑπὸ τὸν ἔρον τοῦτον, ὅσον καὶ ἂν ᾖνε σκληρὸς, δύναμαι νὰ σωματανεύσω εἰς τὸν ἀτιμῶν σου ἀπατήσαν.

— Καλὰ ἀνέκραξεν ὁ Κλεισμένης. Σὺ δὲ ἡμῶν πᾶν ἕτι ἐξήτησας! — Μὴ σπεύδῃς δὲν δὲ κλεισώμεν ἀμέσως τὴν συμφωνίαν. Πρέπει

νὰ δώσῃς ἐγγράφως τὸν ἔρον σου καὶ νὰ στείλῃς αὐτὸν ἀμέσως εἰς τὸν γέροντα ἡμῶν βασιλεῖ Κόωνα. Ἐγέρθητι καὶ γράψον.

Ὁ Κλεισμένης ἔλαβεν μὲ τρέμουσαν χεῖρα φύλλον παπίρου καὶ κἀλαμον καὶ ὑπαγορευοῦσας τῆς Τελεσίλλης ἔγραψε:

„Ὀρκίζομαι εἰς τὸν Δία, τὴν Ἥραν καὶ τὸν Ἄπολλωνα, ὅτι ποτὲ δὲν δὲν βαδίσω ἐναντίον τοῦ Ἄργουσι καὶ ἕτι αὐτῶν ἢ ἀπέλθω ἐντεῦθεν μετὰ τοῦ στρατοῦ μου. Ἄς ἀποδίδω ἐὰν παραβῶ τὸν ἔρον μου. Κλεισμένης.“

Ἐπειτα θέσους καὶ σφραγίσας τὸν κλίνοδρον ἐκάλεισε τὴν Φοίβην καὶ ἐπεμψεν αὐτὴν ἐν συνοδίᾳ ἐνὸς κήρυκος εἰς τὸ Ἄργουσι.

— Ἐν πρᾶγμα ἀκόμη ἔγω νὰ σε ζητήσω, ὦ βασιλεῦ, εἶπεν ἡ Τελεσίλλα πηλασάσασα καὶ θέσασα τὴν χεῖρά της ἐπὶ τοῦ βραχίονός του. Ἄφες νὰ ἴδω ἅπαξ ἕτι τὸν συζύγου μου καὶ νὰ ζυγονήσω αὐτὸν δὲ ὀλίγου οἴνου.

Ὁ βασιλεὺς τὸ ἐπέτρεψε σιωπηλῶς. Ἡ Τελεσίλλα γύσασα τότε ἕν τινος μεγάλου δοχεῖου οἴνου εἰς ἐν κόπελλον μετέβη εἰς τὸν ἀντιδύαμιον καὶ γονυπετήσασα πρὸ τοῦ συζύγου της ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὸ στόμα του τὸ μανθῆλον καὶ εἶπε ὅπως οἶνον νὰ πῆ. Μῆτα ἐπέθηκε τὰ χεῖρά της ἐπὶ τῶν ἱδωτῶν του καὶ περὶ τὸν τράχηλόν του τοὺς ἀπαυθεῖς της βραχίονας καὶ τῆς ἐψυθύρισε: „Ἰγίαινε, ἀγαπητέ μου Εὐξενίδην! Ἐὰν σὺ σῶθῃς, φρόντισον περὶ τοῦ τέκνου μας, τὸ ὅποσον εἶνε πεπορωμένον νὰ μὴ ἐπαυθῶ. Ἰγὼ ἀποθνήσκω!“

— Πραρωθῆς μοι Τελεσίλλα, ἀπήνησεν οὗτος ἐκείνης χαμηλοφώνως, διὰ τί ἡμῶς οὕτω; Οἱ θεοὶ δὲν ἀπεφάσισαν ἀκόμη τὸν θάνατόν σου.

— Ὅχι, Εὐξενίδην, πρέπει ἐγὼ διὰ τοῦ θανάτου μου νὰ σῶσω τὸ Ἄργουσι. Μὴ παραπονήσῃς ματαίως κατὰ τῆς μοίρας.

Εἰς ἐν νύκτι τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ ἐπέλησσε τὴν Τελεσίλλαν καὶ τὴν ἠνάγκασε νὰ ἐγερθῆ. Ὅτε δὲ αὐτὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν κήριον τῆς σπηλῆς ὀδύλων, ὁ Κλεισμένης ἐμύραξεν ὡς μαινόμενος. Μετὰ κυρταδούς ταχύτητος εἶδεν διαφύρους διαταγὰς, ὅπως ἐτοιμάσασαι μεγαλοπρεπῶς τὴν κλῆνην του, κοσμηθῶσιν αὐτὴν δὲ ἀνδρόν, καὶ στέψασαι τὴν κεφαλὴν του διὰ στεφάνου ἐν βόθῳ. Εἶτα ἔταξε σπονδῆς εἰς τὸν Ἰμέλαιον καὶ τὴν Ἄφροδίτην ψιδυρίζων ἀσαφεῖς καὶ ἀκαταλήπτους λέξεις. Ἐπὶ τέλους δέταξε νὰ φέρσῃ τὸν θέσμιον Εὐξενίδην εἰς τὸν προθάλαμον καὶ νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν ἐκεῖ δύο στρατιῶται, ἐν ᾧ ἡ Τελεσίλλα κενυφῆσα ἐκ τῆς βίβης φεικας ἰδωθῆθῃ ὑπὸ τοῦ ἐστεμμένου Κλεισμένου εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ.

VII.

Μόλις ἤρτισε νὰ ὑποφύσῃ τὸ λυκαυγὲς τῆς ἐπιούσης ἡμέρας ὁ Κλεισμένης ἐξέπυρσεν εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Τελεσίλλης καὶ ἐστρεφε πρὸς αὐτὴν τὰ βλέμματά του. Εἰς τὴν θέαν αὐτῆς ἐξέβλεπε φοβερὰν κρουνήν καὶ ἀνεπιθύμητον κλῆνην. Ἡ Τελεσίλλα ἦτο νεκρὰ. Ἐκείτω ὄχρᾳ, ἥσυχος μὲ ἀνοικτοὺς ὀφθαλμούς καὶ χεῖρά σπασμοδικῶς συνεσταλμένα. Ἐκ τοῦ στόματος της ἔρρεε κρουνῶς αἵματος γινόμενος ὑπὲρ τὴν σιαγόνα καὶ τὴν τρά-

Ἡ ΠΕΜΒΑΖΟΥΣΑ κατὰ τὸ πρωτότυπον εἰκόνος τοῦ Σίγελ.

χρῶν της και ως θφικ περιελάσαν τὸ γυμνὸν και γυμνῶσαν στῆθος της. Ἰβην ἀπολύει δια τὸν ἔδωνον τὴν γλώσσῃ της και ἐπιλήθῃ αὐτὸς ἐν τῷ ἴδιῳ της αἵματι κατὰ τὸ παραδειγμα τῶν ἑλλῶτων ἐνοίκων, οἵτινες δια τοῦ θανάτου των ἐζήτουν ἴ' ἀποφυγῶσι τὰς βασάνους τῆς σκλήρας των δουλείας.

Ἐξ τῆν κρονηγῆν τοῦ βασιλέως προσέβραμον εἶαι οἱ φύλακες και εἴρον αὐτὸν ἰστέμενον ὄρθον πρὸ τῆς κλίνης με ἀνοψομένης τὰς γέρας, τὸ πρόσωπον ἠλιωμένον και τοὺς βλοσυροὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ λυσσίδους ἐκφράσεως ἀπειχίζοντας τὸ πτόμα. Ἐπὶ τέλους συνελθὼν — Κρούσατε ἀμέσως τὸ ἀνακλιτήριον, ἐφώνησαν. Ὁ Ἄριστος ἀς ἐπιστρέψῃ μετ' ἔλαι τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Σπάρτην! Οἱ σωματοφύλακες μου δὲ ἔδωσι μόνον μαζῆ μου εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἥρας!

Μετὰ μίαν στιγμήν ἠκούσθη πανταγῶθεν αὐλισματτα, και ὅτε οἱ στρατιῶται ἦσαν να διαλύσῃσι τὴν σκηνήν, ἀνέκραξεν ὁ Κλεομένης.

— Κῆτω ἡ σκηνή. Ἀφῆσατε δια τὴν και τοὺς αἰχμαλώτους δεμένους. Νὰ μὴ φρονεῖσθε κύναι!

Ὀλίγα λεπτὰ ἀργότερον τὸ κῆρον μέρος τοῦ στρατοῦ ἦτο και ἔδδν πρὸς τὴν Σπάρτην, ἐν ᾗ ὁ Κλεομένης ἐσπευθε ταχέως πρὸς ὄρκον πρὸς τὸ ἱερὸν τῆς Ἥρας, κείμενον μεταξὺ τῶν Μυκηθῶν και τοῦ Ἄργους εἰς ἀπόστασιν δεκαπέντε σταδίων ἀπὸ τῆς τελευταίας πόλεως. Οἱ στρατιῶται ἐνόησαν ὅτι ὁ βασιλεὺς των εἶχε παραφρονήσει.

Ἄμα ἐβύβασεν εἰς τὸν ἱερὸν τόπον ὁ βασιλεὺς ἐζήτησε να κἀμῃ θυσιῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς θεᾶς, ἐπειδὴ ἔμοις ὁ ἱεροὺς ἤνεθε να τὸ ἐπιτρέψῃ, ὁ Κλεομένης διέταξε τοὺς ἑλλῶτας του να τὸν θέσῃσι και να τὸν μαστιγώσῃσι μέχρι θανάτου. Κατόπιν ἐτέλεσε τὴν θυσίαν ἑ ἴδιος, διαστρέψων τοὺς ὀφθαλμοὺς και ἐκφωνῶν τὰς ἱερὰς διαθήκας. Ἐπὶ τέλους εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν, ἐν ᾗ λαμπρὸν μαρμάρινον ἀγάλμα παρίστανε τὴν Ἥραν ὡς μεγαλοερετῆ ἄσπονδον. Τὸ ἀγάλμα τοῦτο ἀντικειτασθῆ βραδυτέρον ὑπὸ τοῦ ἀριστοτεχνήματος τοῦ Πολυκλείτου. Ἐκεί ἠσπασθη τὸν πῆλον τῆς θεᾶς και περιεπεύχθη αὐτὴν περιπαθῶς φθουρίτων, ἴῃ Τελεσίλλα, πῶς οἶσαι ὀφθαλμοί!

Ἐκεῖθεν ἀφῆρσεν ἐν ἀπουδίᾳ πρὸς τὴν Σπάρτην.

Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ὁ Κόνων εἶχε λάβει τὸν ὄρκον τοῦ βασιλέως και ἐγκοσποποίησεν αὐτὸν εἰς τὸ πλῆθος, ὅπερ μεθῶν εἶπεν τὴν προηγουμένην νύκτα ἀφῆρσεν και ἐν ἀνασχῆσιν συνεκινήθη ἡδὴ χαρισούσῃ. Τὸ μέγα δυστύχημα εἶχε σχεδὸν λησμονηθῆ δια τῆς μεγάλης ταύτης και ἀπροσδοκίτου εὐτυχίας. Πρὶν ἢ ἀνατελεῖ ἡ ἡμέρα, ἅπανα ἡ πόλις τοῦ Ἄργους ἐγηρύριζεν ἡδὴ ὅτι οἱ Σπαρτιάται ἀπέβληον. Τίμω ἔσπευσαν ἄπαντες να ἴδωσι τὸ ἐγκαταλειφθὲν στρατόπεδον και να μῶσωσι τὴν τύχην τῶν αἰχμαλώτων. Ἐβρον ἄπαντες δεσμούς και ἐξηπλωμένους εἰς τὸ ἔδαφος και ἔκαστος ἀμέσως τὰ δεσμά των, ὀλίγοι τινὲς εἶχεν προχωρήσει μέχρι τοῦ τόπου, ὅπου ἐκεῖτο ἡ βασιλικὴ σκηνή, και ἐκεῖ ἔκαστος τὸν ἰδξενὸν και εἶρον τὸ πτόμα τῆς Τελεσίλλης, ἐξηπλωμένης ἐπὶ τῆς βασιλικῆς κλίνης. Ἀπαλλῆλαις ὁ ἰδξενὸς τῶν δεσμῶν του και ἀναλαβὼν τὴν χρῆσιν τῶν ἐξοδημένων του μελῶν ἔδραμεν ἀμέσως εἰς τὴν βασιλικὴν κλίνην και ἔρριψε ἐπὶ τοῦ πτόματος τῆς συζύγου του ἤρχισε μετ' ἀπελπισίας να δηρῆθῃ και να ἑδῶρεται τὴν ἀπολείαν του.

— Διὰ τί, ὦ Τελεσίλλα, ἔσκαψες τοῖτο; Ἐνόμισες ὅτι δὲν ἠδύνασο πλέον να ζῆσῃς μετ' ἐμοῦ, ἀφ' οὗ αἰσθρὰ κακῶθῃαι και αἰματῆς προσέβαλε και ἔμεινε τὸν ἀγνόητον σου; Διὰ τοῦ θανάτου σου ἀπώλεσα τὸ τιμολοφέτερον κέμημά μου ἐπὶ γῆς. Ὁ θεοί, διὰ τί ἄρα γε ἐπέσυρα ἐπ' ἐμὲ τὴν ἀδαιψίτητον ὀργὴν σας, ἡ μήπως μ' ἐφθονήσατε βλέποντες τὴν εὐτυχίαν μου τόσον καθάραν, τόσον ἀγνήν;

Ἐπὶ πολὺ ἐκεῖτο τοιουτοτρόπως περιπευσσόμενος τὸ πτόμα και βρέχων αὐτὸ δια τῶν θαυράτων του. Ἐπὶ τέλους ἔγβῆθη και στραφεῖς πρὸς τὸ πικρὸν πλῆθος, ὅπερ αὐλαβῶς και ἐν σιωπῇ εἶχε συναθροισθῆ περὶ τὸ πτόμα, εἶπε·

— Σήμερον, Ἄργεῖται, ἀπέθανε τὸ ἐξοχώτερον γυναικῆον πτόμα, ὅπερ ἐγένετο ποτε ἡ πατρίς. Διὰ τοῦ θανάτου τῆς Τελεσίλλης ἐξεπληρώθη ὁ χρησμός τοῦ θεοῦ, διότι αὐτὴ μὲν ἐνόησε τὸ τέρας τοῦτο, τὸν Κλεομένην, ἐβῆσσε δὲ ἡμᾶς εἰς πᾶνθὸν βῆμα. Διὰ τῆς ζωῆς της ἠγόρασε τὴν ἐλευθερίαν σας. Γονυπετήσατε πρὸ αὐτῆς και προσευχῆθητε εἰς αὐτήν. Αὐτὴ ἔστω ἀπὸ τοῦδε ἡ ἡρώδης τῆς χώρας μας. Ἐνθυμεῖσθε πάντοτε τὸ παραδειγματῆ της και τὸ Ἄργος δὲ ὑπάρχῃ αἰωνίως. Πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἀς ἐγείρωμεν μνημεῖον, ἵνα και οἱ μεταγενέστεροι μάθωσι τί ἔπραξε μία ἡρώδης, ὅτε ἡ πατρίς ἐκινδύνευσε.

Μετὰ ταῦτα ἐτέβη τὸ λεψανον ἐντὸς φερέτρου και ἡ πένθημος ἀσπασθῆ ἤρχισε βραδέως να κινήται πρὸς τὰς πόλιν τῆς πόλεως. Ἐβῆθεν και ἔδδεν τοῦ πτόματος ἐπορεύοντο γυναῖκες και νεανίδες ὀργουῶσαι μεγαλοφώνως, διαρρηγνύουσαι τὰ ἱμάτια και τίλλουσαι τὴν λευκὴν κόμην των.

VIII.

Ὀλην τὴν ἡμέραν ἔμεινε τὸ αἶμα τῆς Τελεσίλλης ἐκτεθειμένον ἐν τῇ οἰκίᾳ της, ὅπου ἐκκεντρώδες στεφάνων και ἀπειροὶ κλάδοι μύρτων κατεβῆσαν ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ φερέτρου. Ὁραία ὡς ἡ Ἄφροδίτη και ἐνδοθυμένη λευκὴν ποδιῆν ἐσθῆτα ἔκειτο ἡ Τελεσίλλα, ἐν ᾗ στέφανος ἐκ μύρτων ἐκόσμηε τὴν ἐξανθήν της κόμην, μικρὰ ἀνδοθέσμη τὸ στήθος της και τὸ φερέτρον δὲν ἐφαίνετο σχεδὸν ὑπὸ τὰ πικρὰ τοῦ νοσοῦ φύλλα.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ ἀπεφασίσθη να ταφῆ βασιλέως τῆς πόλεως και συγκρόμας ἐδῶθη τῇ περιφημοτέρῃ ἀγάλματσοῦδ τοῦ Ἄργους ἡ παραγγελία να κατασκευασθῇ μαρμάρινον ἀγάλμα τῆς ἡρώδης και να ἐργάζηται νυκθήμερὸν ἐπ' αὐτοῦ, δια να δυνῆθῃσι να ἐγκαινίσωσι αὐτὸ μετὰ τριάκοντα ἡμέρας, ὅτε δὲ ἐτελοῦντο αἱ τελευταῖαι νεκρώσεις τελεταί εἰς τὸν Ἐρμῆν, τὸν συνοδεύοντα τὰς ψυχὰς εἰς τὸν Ἄδην. Ὡς τόπος διὰ τὸ μνημεῖον ἐξελέγη ἡ ἀπέραντι τοῦ θεατροῦ και ἐμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἄφροδίτης πλατεῖα. Κατόπιν συνελθὼν τὸ πολέμικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε να προσκελευσθῇ ἐνώπιόν των τὸν Μένωνα και να καταδικασθῇ αὐτὸν, ἐπὶ προσέας τῆς πατρίδος, εἰς θάνατον, μετέβαλε ἕμισ τὴν ποινήν εἰς ἰσθμῶν ἔξορίαν. Ἐπὶ τέλους ἀπεφασίσθη, ὅπως ἡ ἡρώδης πρῶτος τῆς Τελεσίλλης ἐορτάζηται κατ' ἔτος πανδήμιος, ὅτε αἱ μὲν γυναῖκες ὀφθαλὸν να φέρωσι ἀνδρῶν γυναικῶν και πρῶτος ἐτελεῖσθαι μετὰ δύο ἡμέρας ἡ κηδεῖα, καὶ ἡ τὸ πτόμα ἐκεί βραδέως ἐπὶ γυναικῶν πυρῆς. Ἄφ' οὗ ἐτελείωσαν αἱ τελεταί και αἱ σπονδαί, ὁ ἀτυχῆς σύζυγος συνέλεξε τὴν τέφραν ἐν τῇ δοχερίᾳ, κατατεθέντῃ μέχρι τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἀγάλματος εἰς τὸν πῆλον κείμενον ναὸν τῆς Ἄφροδίτης.

Ἦτοι μεγαλοκρεπίστερα ἐτελεῖσθαι τῇ τριακοστῇ ἡμέρᾳ τὰ ἐγκαινία τοῦ μνημεῖου τοῦτου. Ἐμπροσθεν ἔβρινον σαλπικηταὶ και κίθαριστες τὸν πολεμικὸν ὕμνον, τὸ τελευταῖον ἔργον τῆς ἀτυχῆς ποιητρίας, αὐτοὺς δ' ἠκολούθει ἄπειρον πλῆθος ἀρμάτων μετὰ στεφάνων και ἀνδάνων, μελλόντων να καθίσαν ἐπὶ τῆς πλατείας πρὸς ἀνάμνησιν τῆς νεκρῆς, εἴτα εἰποντο αὐληταὶ αὐλοῦντες τὸν αὐτὸν καιάνα, τὸν ὅποιον ἐφαλλε τὸ ἀμέγλητον πλῆθος τῶν παρακαλοῦσῶν και λυαῖς ἐσθῆτας ἐνθεθυμένων γυναικῶν και νεανίδων. Τὴν ἔλην συνοδεῖαν ἔκλειον ἄνδρες και νεανία ἔριπται.

Μεγαλοερετῆς και ἐπιβόλιον ἔφαίνετο ἐπὶ τῆς πλατείας ὁ ὑπὸ τῶν ἀκρίτων τοῦ ἠλίου φωτιζόμενος ἀνδρᾶς τῆς Τελεσίλλης. Ἦτον ἐνθεθυμένη βραχῶν δωρικὸν χιτῶνα, εἰς τοὺς πόδας ἔφερεν ὄψηλὸ ὑπόδημα, εἰς δὲ τὴν χεῖρά της ἐκράτει περιεσφαιαίαν, πρὸς ἣν εἶχεν ἐστραμμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς και ἦν ἐφαίνετο ἐτοιμαζομένη να θέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της.

Ἐπὶ τοῦ βῆθρου ἔμοις τοῦ ἀνδρᾶτος, κάτω τῆς ὀχθῆς, δια τὴν ὄψαν εἶχε κατασκευασθῆ κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἰδξενίδου μικρὸν ἀνάγυρον, ἐν ᾗ περιστάνετο ὁ ἀπογορευτικός τῆς Τελεσίλλης ἀπὸ τοῦ συζύγου και τοῦ τέκνου της. Τὸ μέγα τοῦτο μνημεῖον ἀντέσχεν ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας εἰς ἕλας τὰς καταιγίδας και ἐδαυμάσθη ὑπὸ πολλῶν μωυθῶν ἰδξληθῶν, ἡ δὲ ἐπιγραφή, τὴν ὅποιαν ὁ ἰδξενίδης διέταξε να γράψωσιν ὑπ' αὐτὸ, περιεσῆθη παρὰθῆκος μέχρι τῶν ἡμετέρων χρόνων, και ἐξ αὐτῆς μανθάνομεν, ὅτι εἰς τὴν πῆσαν, τὴν ἀρετὴν και τὸν πρὸς αὐτὸν ἐρωτικὸν τῆς γυναικὸς ἀφῆρατὸ τὸ μνημεῖον τοῦτο ὁ ἀτυχῆς σύζυγος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον ὁ μανιθῆς Κλεομένης ἐκινυδεῖτο ἐπὶ τῆς κλίνης του ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῆς Σπάρτης. Δύο δοῦλαι ἴσταντο πλησίον του και τὸν ἠνάγκαζον να μένῃ ἐν αὐτῇ, θέλοντα να ἐγερέθῃ και να τρέθῃ εἰς τὸ παράθυρον. Εἰς τὸ βῆθος τοῦ θαλάμου ἔμπροσθεν μικρῆς τραπέζης ἴσταντο τρεῖς παλῆς ἰατροί, ἐπιβλέπων τὴν κατάστασιν τοῦ ἀσθενοῦς. Κατὰ διαστήματα ὁ Κλεομένης ἐγίνετο ἄλλοτε ἡσυχώτερος και ἠρχιζε πυρετωδῶς να παραληρῆ.

— Θεοί! Τί δὲ γίνω! Μὲ καταγοροῦν δια τὸ Ἄργος και ἐγὼ ἐφεύσθη. Πρὸς ἕλους ἐφεύσθη. Ἄργουσι πῶς εἰσὶν τὸ Ἄργος! Ἄχι αἱ ἐδμενίδες με καταδικαίουσι. Ἰδοὺ, ἰδοὺ . . . με συλλαμβάνει τώρα ἡ πρώτη. Νᾶ, οἱ θεοὶ τῆς κεφαλῆς της — ἐδῶ ἕλους δάλοιο κλησίον μου . . . Πᾶσον φυχρὸν ὕγρον ἐξερῶσαι . . . εἶ, εἶνε δειλητήριον. Πῶσον ὑποφῆρα — και σὺ, ἰδξενίδη, διὰ τί με ὑβρίζεις; — ἐγὼ ἄβλιος; — ἐγὼ ἱεροσυλός; . . . Καὶ οἱ νεκροὶ Ἄργεῖται! — καμμένοι — ἀπνηθρακιμένοι — με συνεστραμμένον δάκτυλα — με καταρώνεται — ἐμὲ τὸν δῆμιόν των. Ὅχι ἔμοις και ἡ Τελεσίλλα — ἦτο τόσον ὄρακία — τόσον θελατικῆ . . . Ἄ, και αὐτὴ νεκρά! — να τὸ αἶμα καλύπτει τὸ λευκὸν στήθος της. Δυστυχία μου! τόσον ὄρακία και νεκρά . . . και ἐγὼ εἶμαι ὁ φονεὺς της! Ἄχ, ἰδοὺ πᾶν με συλλαμβάνουσι τὰ τέρατα, — ἀπομακρύνετε τα, προδῶται, — δὲν ἀκούετε; Ὁ βασιλεὺς σας διατάσσει . . . μακρὰν, μακρὰν . . . με φρονεῖσθαι.

Καὶ λυσσίδως ἐσπῆσθη ἐν τῆς κλίνης, ἀπαύθησε με ὑπερένθραπον δύναμιν τοῦς δοῦλους και δραμῶν πρὸς τὸν τοῖχον ἤρπασεν ἐν ἔξῳς, τὸ ὅποιον ἀνέβηκε κατὰ τῶν ποδῶν και τοῦ αἵματός του.

— Νᾶ ἡ μία! Φύγετε, τέρατα, φύγετε μακρὰν ἀπὸ τὸ αἶμά μου . . . Και διὰ μίλλε ἰσχυροτέρως κινήσεως ἐνέστηξε τὸ ἔξῳς εἰς τὴν γαστέρα του ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ὡςτε ἀμέσως ἐγῶθῃσαν ἔξω δια τὸ ἐντόσθια. Στενάξων και κακωλυμένως ὑπὸ ἀφροῦ ἔπεισε χαμαί. Εἰς στεναγμὸς ἀκόμη, εἰς παλμὸς — και ὁ Κλεομένης ἦτο νεκρός.

Οἱ δοῦλοι ἐκάλυψαν ἀμέσως τὸ φοβερῶς παραμορφωθὲν πτόμα δια μεγάλης ὀδύνης.

Μετ' ὀλίγης στιγμῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον ὁ βασιλεὺς τὸ ἀνάστημα Λεωνίδας, ὁ διάδοχος τοῦ νεκροῦ βασιλέως, ὄδηγῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὴν

ἐρατεινὴν σύζυγόν του Γοργῆ, θυγατέρα τοῦ Κλεομένου. Ἄμα εἶδεν ἡ Γοργὴ τὴν οἰκτρὰν μορφήν τοῦ πατρὸς της ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον και κλάουσα ἐκρυβεν αὐτὸ εἰς τὸ στήθος τοῦ συζύγου της. Ὁ Ἀσπιδίας ἀσπασθῆς αὐτὴν εἰς τὸ μέτωπον εἶπε,

— Τὴν Σπάρτην πρέπει μᾶλλον να συγχωρήσῃ ὅτι ὁ Κλεομένης ἀπέθανεν. Ἦμεῖς ἔμοις, προσοχῆς Γοργῆ, δε προσπαθῶσμεν να ἐξαλείψωμεν τὴν κηλῖδα, ἥτις ἐμίλωνε τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἵνα οἱ μεταγενέστεροι μὴ δικαιοῦνται να προφῆρωσι τὸ ὄνομα της μετὰ περιφρονησεως.

(ἐκ τοῦ γοργ. ἀπὸ ἑλλῆνος Ν.)

ΜΟΧΘΗΡΑ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ.

Διακεκρῆμένος τις ἰατρός εἶχε μεταξὺ τῶν πολλῶν αὐτοῦ πελατῶν και μίαν κυρίαν, ἡ ὅποια ἔσπευε διαφόρους φαντασιώδεις ἀσθενείας, και ἔνεκα τοῦτου ὅπου και ἀν εὐρισκὰ τὸν ἰατρὸν της ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐκτεταμένως συμβουλὰς και ἐδηγίαις.

Βαρυθυεῖς ἐπὶ τέλους τὰς ἀπροσδοκίτους και ὀχληρὰς ἐφῶδους της κατὰ τὰς ὄρας τῶν ἐπισκέψῶν του διέταξεν ἡμέραν τινὰ τὸν ὑπερέτην, ὁσάκις ἦθελεν ἔλθει πάλιν ἡ μωψήμιουρος κυρία Α., να τῆ λέγῃ, ὅτι ὁ ἰατρός ἐξῆλθε δυστυχῶς προ ὀλγῳ. Τοιουτοτρόπως τοῦλάχιστον ἔμεινε ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἡσυχος εἰς τὸν οἶκόν του.

Πρῶτον τινὰ, ὅτε ὁ πολυάσχολος Ἀσκληπιάδης ἐν τινι κεντρικῇ ὁδοῖ κατήρχετο τῆς ἀμάξης του δια να ἐπισκεφθῆ ἕνα τῶν ἀσθενῶν του, ἀντήρχησεν εἰς τὰ ὄρτᾶ του ἕκ τινος κομποῦ ὀχλήματος ἡ γνωστῆ φωνῆ τῆς εὐγενοῦς πελάτιδος του.

Μάτην ὁ ἀτυχῆς ἰατρός ὑποκρίνεται τὸν κωφόν, μάτην προσπαθεῖ να διαφύγῃ τὸν κίνδυνον ἀναμειγυόμενος εἰς τὸ πλῆθος τῶν διαβατῶν.

Τὸ κωφὸν ὄχημα ἀκολουθεῖ αὐτὸν παρὰ πόδας — σταματᾷ — ἀνοίγεται ἡ θύρα του και σπεύδουσα κατέρχεται ἐξ αὐτοῦ ἡ κυρία Α. . .

— Ἐξοχώτατε! ἐξοχώτατε! ἄχ — δόξα τῷ θεῷ ποῦ σὰς εὐρίσκα ἐπὶ τέλους! Ἐἴμαι εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν! Στενάξων ἀναγκάζεται ὁ ἀνθρωπος τῆς ἐπιστήμης να ὑποστῆ ἕλα τὰ ἐπακόλουθα τοιούτου προλόγου. Ἐπὶ ἡμισίαν ὄραν τοῦλάχιστον οὐδελμιον ἔχει ἐλπῖδα να διαφύγῃ, προβλέπει δὲ ὅτι ἡ ἀγαθὴ κυρία Α., τῆς ὅποιας ἄλλως ἡ φωνῆ ἔχει ὄψῳ τινα νευρικὸν τόνον — εἰς τὸν ἐρεθισμὸν της εἶχε μεγαλοφωνότερον ὁ ἀπαριθμῆσῃ δια τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας της ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ και ἔμπροσθεν τοῦ περιέργου δημοσίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ καταβάλλει ἀσθενῆ τινι προσπάθειαν να σοῦθῃ ἀπὸ τῆς περιπετειᾶς ταύτης, λέγων:

— Δὲν ὀρῶμεν καλλίτερα μίαν ὄραν, να ἔλθῃτε εἰς τὴν οἰκίαν μου; Ἄλλ' αὐτὴ ἀμέσως τὸν διακόπτει, ἀναφωνοῦσα

— Πῶς ἔμοις να νομίζετε, ὅτι ἐπιτρέπει ἡ κατάστασις μου τὴν ἀργοπορίαν ταύτην, ἐξοχώτατε; Ὅλην τὴν προμασημβρίαν σὰς ζῆτῶ και τώρα ἔρχομαι ἀπὸ τὴν οἰκίαν σας. Μόλις εἴχετε ἐξέλθει. Σὰς τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἐξοχώτατε, ἔτι πᾶνθὸν τὰ λοιπῶνα, διότι τώρα προσετέθησαν και πῶνοι εἰς το στομάχι . . . φοβεροὶ πῶνοι, σὰς λέγω . . .

— Θέλετε ἴσως να ἔλθω ἐγὼ εἰς τὴν οἰκίαν σας καλλίτερον, τὴν διακόπτει ὁ ἰατρός, τοῦ ὁποίου τὴν ἰσσοροσίαν ἀπειλοῦσαι να ταρᾶξῶσι τὰ γελῶντα πρόσωπα τῶν διαβατῶν, Σὰς ὑπόσχομαι να ἔλθω μετὰ δύο ὄρας . . .

— Μάλιστα, μάλιστα, ἐξοχώτατε, ἀλλὰ πρέπει πρώτον

να μάθετε εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκομαι, διότι ποτὲ δὲν μπορεῖτε, φιλε μου, να φαντασθῆτε πῶσον εἶνε ἀξιοδάκρυτος — ὁ ὕπνος ἴπαι — ἡ ὀρεξίς μου κατεστράφη, κατεστράφη, σὰς λέγω. Νᾶ, ἔστω καιὼς με βλέπετε, δὲν ἔπραγα σήμερα παρα ἕνα κομματάκι ψάρι.

— Σοβαρὸν, πολὺ σοβαρὸν τοῦτο! ἀναφωνεῖ ὁ ἰατρός ὡς αἰ φωτισθεῖς ὑπὸ μίλλε ἰδέας. Δια τοῦτο πρέπει, νομίζω, ἀμέσως να ἐπιστρέψῃτε εἰς τὴν οἰκίαν σας.

— Ὁ θεὸς μου! ἀνοικράζει ἡ ἐκφοβισθῆσα κυρία, δρατωμένη μετὰ τρόμου τοῦ βραχίλιος τοῦ ἱατροῦ — και ἐγὼ τὸ προσηθονόμην — βέβαια πλέον θὰ ἔχω νευρικὸν πυρετὸν ἡ περιπνευμονίαν — ἄχ, θεὸς μου — αὐτὴ ἡ ζῆλη μου και αὐτὸς ὁ πυρετὸς συγχρόνως — και τὰ ποδάριά μου και τὰ χέρια κτυποῦνε τόσον δυνατὰ ἀπὸ τοῦς πῶνους — και τὸ στομάχι! Ὅπου και ἀν βάλω τὸ χεῖρ μου, ἔχω ἕναν πῶνο . . . ἕναν πῶνο!

Ὁ ἰατρός εἶνε ἀπελπις πλέον, οὐδὲ τολμᾷ καν να σκεφθῆ, ὅτι δύναιται να διαφύγῃ, ἐν ᾗ ὁ κόσμος ἐξακολουθεῖ να συμπικνουῦται και να μειδιᾷ περὶ τοῦς δύο συνομιλοῦντας. Ἦ ἀγαθὴ κυρία Α. δὲν ἔχει ὀφθαλμοὺς δια τὸ πλῆθος και ἐξακολουθεῖ να παραπονῆται μεγαλοφώνως.

— Τὸ βλέπω ὅτι και σὰς φοβῆσθε πολὺ δια τὴν κατάστασί μου — και ποῦ ἀκόμη να μάθετε ὅλα τὰ πάθη μου. Δὲν σὰς εἶπα ἀκόμη τί πάσχω ἀπὸ τὴν γολῆ μου — ἔχω μιὰ τέτοια γεῦσι εἰς τὸ στόμα μου! — ὦ, ἀν ἤξεύρατε, τί γεῦσι ἔχω εἰς τὸ στόμα μου. —

Μετ' ἰκετευτικῷ βλεμματος παρατηρεῖ ὁ ἰατρός τοὺς περὶ αὐτὸν ζητῶν βοήθειαν. Πρέπει ὁπωσδήποτε εἶπε οὕτως εἶτε ἄλλως να διαφύγῃ. Ἦ τελευταία ἐκμᾶς τοῦ πρὸς τὴν κυρίαν σεβασμοῦ και τῆς ὑπομονῆς του ἐξηγητῆθῃ, ἄμα ὡς ἤκουσεν ἐπαναλαμβάνουσαν τὴν φωνήν:

— Ὁ σφυγμὸς ὁ ἀνέβηκε τοῦλάχιστον εἰς τὸ ἐκατὸν εἰκοσι, και ἔμοις πάλιν τρέμω ἀπὸ τὸ κρύο, και τὰ σπρίγματα ποῦ ἔχω ἔμπροστὰ ἔστα μάτια μου — εἴμαι χαμένη, ὁ ἀποθάνω. —

Ὁ ἰατρός συνέλαβε φοβερὰν ἀπόφασιν και στρέφον τὰ βλέμματά του πῆρξῃ του, λέγει με σταθερὸν τόνον φωνῆς.

— Κλείσατε τὰ μάτια σας, κλείσατε τα δυνατὰ, πολὺ δυνατὰ.

Τρέμουσα ἐκτελεῖ τὴν προσταγὴν του ἡ ἀτυχῆς πάσχουσα.

— Ἐστω, και τώρα βγάλτε ἐξω τὴ γλώσσά σας — ἀλλὰ πολὺ ἔξω — καλὰ, τώρα μέινετε ἔστω ἔς αὐτὴν τὴν θέσιν . . .

Τὶ ἐσκέφθησαν και τί εἶπον οἱ πολυπληθεῖς παροδῖται, ὅταν ἐν τινι τῶν κεντρικωτέρων γωνιῶν τῆς ὁδοῦ ἐκείνης εἶδον μίαν πλουσίως ἐνθεθυμένην κυρίαν εἰς τοιαύτην θέσιν,

δηλαδή έχουσαν τους ύψαλιμους σπασμοδικούς κεκλεισμέ-
νους και την γλώσσα προτεταμένην, ο πονηρός Ιατρός δὲν
ἠδύνατο νὰ μᾶς διηγήθῃ, διότι μετὰ ταχύτητος ὅπως διό-

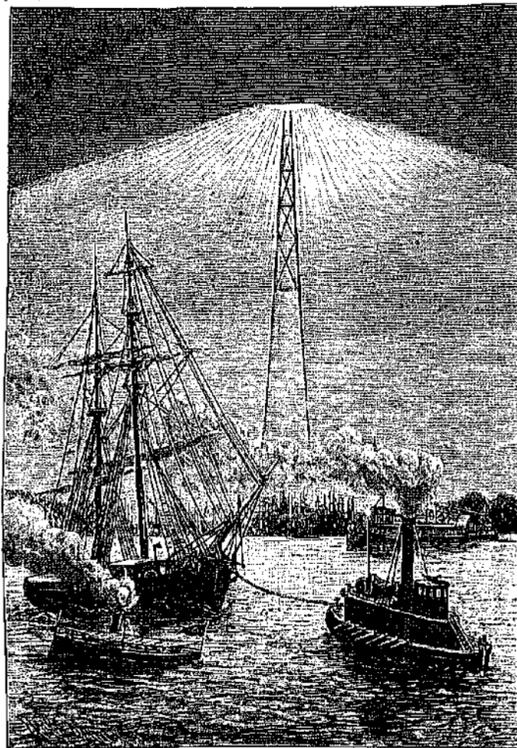
λου ξένης εἰς αὐτὸν εἶχεν ἐξαφανισθῆ εἰς τὸ πλῆθος. Ἄνευ
δ' ἀντιρρήσεώς τινος ἠνέχθη νὰ διαγραφῆ ἐκ τοῦ βιβλίου
τῆς πελατείας του τὸ ὄνομα τῆς οικογενείας Α.

Ο ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΦΑΡΟΣ ΕΝ Τῆ „ΠΥΛῆ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΕΩΣ“

παρὰ τὴν Νέαν Ἰόρκην.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς διαρρηκτικῆς τέχνης καὶ τοῦ ἠλεκ-
τρισμοῦ γνωστότατον κατέστη τὸ ὄνομα Hell Gate (Πύλη
τῆς Κολάσεως). Ἐν αὐτῇ, τῇ πλήρει σκοπέλῳ καὶ ὑψά-

ἄνευ κινδύνων. Ἰδία τὴν νύκτα ἐνεκα ὑφάλων οὐχὶ εὐα-
ρίθμων κινδυνεύουσι τὰ εἰσπλέοντα καὶ ἐκπλέοντα πλοῖα.
Ἄναγκη ἦτο λοιπὸν ἡ ἀποσοβηθῆ καὶ ὁ τελευταῖος αὗτος
κίνδυνος, τὴν φοράν δὲ ταύ-
την ὁ ἠλεκτρισμὸς πάλιν
ἦτον ὀρισμένον νὰ θριαμι-
βεύσῃ.

λων διόδῳ, ἥτις ἄλλοτε καθ-
ίστα ἐπικινδύνον καὶ δυσ-
χερῆ τὸν εἰς τὴν λιμένα τῆς
Νέας Ἰόρκης πλοῦν, ἐτέλε-
σαν πρό τινων ἐτῶν ὁ ἠλεκ-
τρικὸς σπινθὴρ καὶ ἡ δυνα-
μίτις τὸν μέγιστον αὐτῶν καὶ
κοινὸν θρίαμβον. Ἰὸς ἐπρά-
κειτο νὰ καταστήσωσιν ἐκ-
ποδῶν τοὺς ἐπικινδύνους σκο-
πέλους, ἐφ' ὧν πολλὰ πλοῖα
κατεβραῦοντο καὶ ἐναυάγουν,
πραγματικῶς δὲ τῇ 25. Σε-
πτεμβρίου 1876 συνέβη ἡ με-
γίστη διάρρηξις ἐξ ὧσιν εἶ-
δομεν ποτὲ εἰς τὸν κόσμον.
Εἰς τὸ ὑποναυθὲν σάμα τοῦ
σκοπέλου ἐτέθησαν ἐπιτηδεῖως
50,000 λίτραι δυναμίτιδος ἐν-
τὸς 3680 πυριτιδοβολῶν, ἀφ'
ἐκάστης δὲ τούτων ἐφέρετο
ἠλεκτρικὸν σύρμα πρὸς μίαν
συστοιχίαν ἠλεκτρικὴν, ἵνα
ἄψασαι αἱ πυριτιδοβολοὶ διὰ
μᾶς ἀνάψωσιν. Ἐν μικρὸν
παιδίον ἐπέσσε τὸ κομβίον ἐπὶ
τοῦ σύρματος, ἐφ' οὗ ἐφέ-
ρατο τὸ ἠλεκτρικὸν βέσμα καὶ
μετὰ ὑποκίψου καὶ φοβεροῦ
πατάγου κατεποντίσθη ὁ βρα-
χίδης ὄγκος εἰς τὸν πυθμένα
τῆς θαλάσσης, ἀπὸ τῆς σιγ-
μῆς δ' ἐκείνης ἡ Πύλη τῆς
Κολάσεως ἀπώλεσε μέγα μέρος
τῆς φρίκης, ἣν πρότερον ἐνεποίει
εἰς τοὺς πλέοντας.

Ἄλλὰ καὶ μετὰ τὸ μέγα τοῦτο κατόρθωμα τῆς δυνα-
μίτιδος ὁ διάπλους δὲν ἀπέβη ὅπως διόλου ἐλεύθερος καὶ

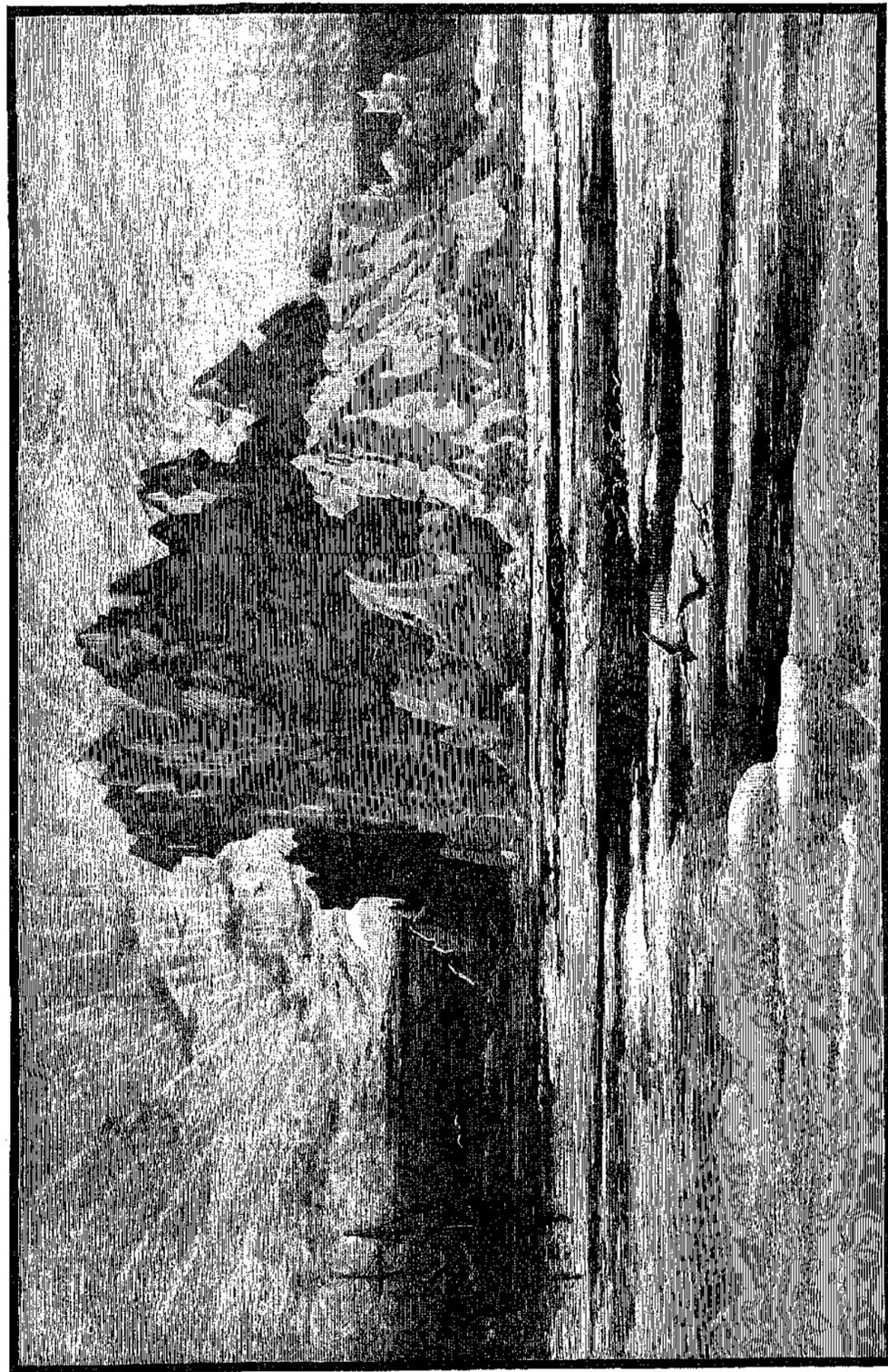
εὐροντες καὶ τὴν λάμπην τοσοῦτον ἐντεταμένον ἠλεκτρικὸν φω-
τὸς, κατόρθωσαν νὰ διαρρήξωσι καὶ τοὺς ἀπομεινάντας ὑψά-
λους πρὸς ἄκραν τῶν ναυτιλλομένων ἀσφάλειαν, δι' οὗς ἄλλαι
συμπληγάδες πέτραι ἐκρύπτοντο τέως ὑπὸ τὰ ὕδατα ἐκεῖνα.

ΤΑ ΕΚ ΠΑΓΟΥ ΟΡΗ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ.

(Κατὰ τὸ ἀπέναντι ἀπεικόνισμα).

Ἄφ' οὗτοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος, ὑπὸ τοῦ
πόθου πρὸς μεγάλας καὶ ἐπιπόνους περιοδείας κινούμενοι,
ἤρχισαν τακτικῶς νὰ ἐπισκέπτονται τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς κεν-
τρικῆς Ἰβηρίας, ἐγνώρισαν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ αὐτοὶ οἱ κά-
τοικοι τῶν πεδινῶν χωρῶν τοὺς καλύπτοντας αὐτὰ γιγαν-
τιαίους πάγους. Ἐκαστος ἀνέγνω ἢ ἤκουσε τι περὶ αὐτῶν

ἢ εἶδε τὰς εἰκόνας των καὶ προσφέρει τον προσήκοντα θου-
μασμὸν εἰς τὰ θαυμάσια ταῦτα δημιουργήματα τῆς φύσεως.
Ἐν τούτοις λίαν ὀλίγοι ἠκολούθησαν τὸν φυσιοδίφην εἰς τὰς
ὕψηλὰς ἐκεῖνας ζώνας, ὅπου οἱ αἰώνιοι τῶν Ἄλπεων πάγοι
ἀδιακόπως μεταβάλλουσι τὴν ὄψιν τῆς γῆς, ὀλίγοι γνωσκαυ-
σιν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀφῶνων κορυφῶν τῶν Ἄλπεων διαρκῶς

ΚΡΙΣΤΑΛΛΙΝΑ ΟΡΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ.

ἀκόμη ὁ ἀγών, ὅστις ἤρξατο πρὸ χιλιοτηρίδων καὶ μάλιστα μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἄλλων χιλιοτηρίδων θέλει παραταῦθι.

Ἡ γυνὴ καὶ οἱ ἀπέραντοι πάγοι, οἱ αἰώνιοι καλύπτοντες τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων, δὲν σχηματίζουσιν προφυλακτικὴν στέγγιν τῶν φαλακρῶν βραχυδῶν γιγάντων βραδέως, ἀλλ' ἀδικαίως καταρρεῖ ὁ πάγος εἰς τὴν πεδιάδα, καταθρύπτει τοὺς βράχους καὶ ἰσοπεδώνει τοὺς λόφους καὶ τὰ ὑψόμενα. Ἐπὶ τῶν πεδιάδων τῆς βορείου Γερμανίας ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἐγκατεσπαρμένα πολυάριθμα ἴχνη τοῦ ἀγῶνος τούτου, οἱ δὲ ἐντὸς βυθίων λιμνῶν συνεπιφανεύονται πετροῦδες λόφοι ὑποδεικνύοντες μέχρι τῆς σήμερον τὰ ὅρια πρὸ πολλοῦ ἐξαφανισθέντων πάγων.

Ἄλλ' οὐδαμῶς παύεται τὸ φαινόμενον τοῦτο μεγαλοπρεπέστερον ἢ ἐν ταῖς πολιτικαῖς χείρας, ὅπου ὁ βασιλεὺς τοῦ γεμῖνος μετὰ τοῦ παγετώδους στόματός του ἐξέλεξε τὸν θρόνον του. Ἐν ᾧ τὸ παγετώδες βέμμα τῆς γνωστῆς Mer de Glace ἀνιῶνεν τοῦ Chamounix ἐπὶ τῶν Ἄλπεων ἔχει τὸ πλὴν 2000 μέτρων πλάτος καὶ 9800 μέτρων μήκος, οἱ πάγοι τοῦ Οὐμβάλδου ἐν τῇ δυτικῇ Γροινλανδίᾳ καταλαμβάνουσιν ἑκατὸν μίλους 110 χιλιομέτρων καὶ τελευτῶσιν εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης ἐν εἰδει παγετώδους τάλχου, ἔχοντος βῆθος 100 μέτρων. Ἄλλ' ἀκόμη καὶ ἐπὶ τῶν νεκρῶν τούτων ἐπιφανειῶν ἐκ πάγου, ἀφ' ὧν σπανίως μόνον προβάλλουσι γυμναί τινες βραχυδαεῖς κορυφαί, οὐδεμίαν ἐπικρατεῖ ἡσυχία, διότι καὶ ἐνταῦθα τὸ βέμμα τοῦ πάγου ζητεῖ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ συχνάκις κατορθεῖ τοῦτο μετὰ μεγάλων καταστροφῶν, ὡς ἠδὴνὰς τις νὰ ἀποκαλέσῃ νηροστράβηδες τῶν πολιτικῶν χωρῶν. Ἀρχομένου τοῦ ἔτους ἀποκόπτονται μετὰ φοβεροῦ πατάγου οἱ δεσμοὶ τῶν διαφόρων ἐκ πάγου γιγάντων καὶ τὰ ἐλευθερωθέντα τμήματα πάγου, μεταβαλλόμενα εἰς νηχομένους νήσους, φέρονται ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ βέμματος πρὸς τὰς νοτιωτέρας ζώνας.

Ἐνταῦθα τῆκεται ὁ πάγος ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἡλίου καὶ λυμβάνει τὰ φασματώδη ἐκείνα σχήματα, ἀφ' ὧν οἱ ναυτοποροῦντες ἀνόμισαν αὐτὰ „κρυσταλλώδη ὄρη“. Γροινλανδία εἶνε ἡ κυριώτερη αὐτῶν πατρίς καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν αὐτῆς, ἀπὸ τοῦ Μαρτίου, μέχρι τοῦ Ἰουλίου, ἀναχωροῦσι τὰ κρυσταλλώδη ὄρη κατὰ μεγάλα πλῆθη πρὸς νότον μέχρι τῆς 40° βορείου πλάτους.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Ὀκεανοῦ συναπαντῶν αὐτὰ θαλασσοπόρος δὲν ἐνθουσιάζεται ἐπὶ τῇ θεᾷ των, ὅσον μεγαλοπρεπῶς καὶ ἂν φέρονται ὑπο τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, ὅσον μυθωδῶς καὶ ἂν λάρψωσιν ὑπο τὰς ἀκτίνας τοῦ δύνοντος ἡλίου,

διότι, ὅπως αἱ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα φυλάττουσαι τὴν ἐξοδὸν τοῦ Εὐξείνου Πόντου Συμπληγάδες Πέτραι, ἀπειλοῦσι καὶ ταῦτα τὸν ἄνθρωπον διὰ καταστροφῆς. Ἄλλοιμονον εἰς τὸ πλοῖον ἐκεῖνο, ὅπερ κατὰ κακίην τοῦ τύχην περιπέσει ἀνὰ μέσον δύο ἢ τριῶν κρυσταλλωδῶν ὄρεων ἢ ἀδυνατεῖ νὰ παρακάμψῃ αὐτά. Ὅσοι θαλασσοπόροι ἐγάθησαν ἐν τῇ Ἀτλαντικῇ ὁκεανῷ, οὗτοι ἢ κατετρίβησαν μετὰ τῶν πάγων ἢ καταβυθίσθησαν ὑπ' αὐτῶν εἰς τὰ βράθη τῆς θαλάσσης.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κινδύνων τούτων συνεφώνησαν ἐσχάτως τὰ ναυτιλλόμενα ἔθνη νὰ συστήσωσιν ἰδιαίτερον ὑπηρεσίαν, σκοπὸν ἔχουσαν νὰ παρατηρῇ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὀκεανοῦ κρυσταλλωδῶν ὄρεων καὶ νὰ εἰδοποιῇ τοῦτο τηλεγραφικῶς εἰς τὸν λιμῆνα τῆς Νέας ὸρκης καὶ εἰς τοὺς κυριώτερους λιμένας τῆς Ἑβρώτης, ὅπως οἱ διάφοροι πλοίαρχοι βυθιζῶσι συμφώνως πρὸς τὰς εἰδησεις ταύτας τοὺς πλοῦς των καὶ ἀποφεύωσιν ὅσον ἐνεσσι τὸν κίνδυνον.

Τὰ κρυσταλλώδη ὄρη φέρουσι μετ' ἑαυτῶν καὶ τμήματα βράχων, ἀτινα, ἀφ' οὗ τακτῆ ὁ πάγος, καταβυθίζονται εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης. Πρὸ μικροῦ οἱ φυσιοδίφαι ἐξήγαγον ἐκ τοῦ πυθμένος τῶν Γροπικῶν θαλασσῶν λίθους, οἱ ὅποιοι ἀπεδείχθησαν ὅτι ἐφέρθησαν εἰς τὰς νοτίας ἐκείνας ζώνας ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν πάγων κατὰ τὴν κρυσταλλωδῆ ἐσχόνην.

Ἐνιστε παρατηρήθησαν ἐπὶ τῶν κρυσταλλωδῶν ὄρεων καὶ ἀκούσιοι τινες ἐμφυχοὶ ἐπιβάται, λευκαὶ ἄρκτοι, αἵτινες κατ' ἀρχὰς θὰ διεσκέδαζον πλέουσαι ἀκόπως ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ πόντου, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους κατενεύθησαν μὲν, ἀλλὰ ἴαν ἀργά, ὅτι τὸ πρὸς νότον ταξιδίδιον των δὲν ἤρμυζεν αὐταῖς καὶ ὅτι ἡ ἀποδημία πρὸς τὸν πολιτισμένον κόσμον θὰ ἐπιφέρῃ τὴν καταστροφὴν των.

Ἡ ἀνταρκτικὴ θάλασσα ἔχει ἔτι περισσότερα κρυσταλλώδη ὄρη, ὅπως ἐν γένει το νότιον ἡμισφαίριον εἰς τὰς βορειοτέρας αὐτοῦ ζώνας καλύπτεται ὑπὸ μεγαλειτέρων ἐκτάσεων πάγου. Ἐν τῇ νοτίῳ δὲ ἡμερικῇ οἱ πάγοι τῶν Ἄνδεων καθινοῦνται μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, αἱ δὲ ἀπὸ πυκνῶν δασῶν καλυπτόμεναι ἀκταὶ αὐτῆς παρέχουσι ζωηροτάτην ἀντίθεσιν μετὰ τῶν βασιλείου τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἐκεῖ καὶ κολίβρια ἀκόμη καὶ ψιττακοὶ ζῶσι καὶ ἀνδραποδίζονται ἐν χείρας, αἵτινες αἰετοποτε σχεδὸν εἶνε ὑπὸ πάγου κεκαλυμμένοι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Κοραΐ).

— Ὅστις ἀγορεύει ἢ ἀναγινώσκει ἢ νὰ λαλῇ τῶν σοφῶν τὰ παραγγέλματα, τὰ ἐντοπῶν καὶ ἐπομένως εἰς τὴν ψυχὴν του ἢ τοὐλάχιστον ἐνερέπεται νὰ τὰ παρηβῇ.

— Ὅλη ἔλιον ἡμῶν, ἀπὸ πρώτης γενήσεως μέχρι τελευτῆς, ἡ ζωὴ ἄλλο δὲν εἶναι, πλὴν ποτήριον συγκερασμένον ἀπὸ λυπηρῶν καὶ χαρμῶσεων· καὶ ἡ σύγκρισσις αὐτῆς εἶνε ἔργον τῆς προνοίας, διὰ νὰ μὴ σὴθιάζωμεν ἀπὸ τὸ μέλι τῶν χαρμῶσεων, μὴδὲ νὰ ἀγανακτῶμεν πάλιν ἀπὸ τὴν πικρίαν τῶν λυπηρῶν, ἀλλὰ νὰ κρατοῦμεθα πάντοτε εἰς τὸ μέσον, τὸ ἐσοπὴν διακρίνει τοὺς ἀληθεῖς σὴθρας ἀπὸ τοὺς κοινούς ἀνθρώπους.

— Ὅστις, ἐν καιρῷ τοῦ καυθῶδαι ταπεινοφρονεῖ, ἐκεῖνος ὑποκρίνεται ταπεινοφροσύνη, δὲν εἶναι ἀληθῶς ταπεινόφρων.

— Ἀπὸ τὴν μακρὰν πείραν εἶνε ἀποδειγμένον, ὅτι ἡ φυλακὴ τῆς Ἐλευθερίας χρειάζεται ἀπαρατήτως παιδείαν, καὶ ἐν τούτῳ συμπεριναίται ὅτι ἡ διάδοσις τῶν γραμμάτων εἶνε ἕλιον τῶν φιλευνθρώπων ἔργων τὸ φιλανθρωπίστατον.

— Αἱ δυστυχίαι εἶνε τῆς ἀρετῆς ἢ καλίστρα, εἰς τὴν ὅποιαν διακρίνεται ὁ ἀνδρεὺς ἀπὸ τὸν ἀνάνδρον ἀδελφόν. Πότε ἄλλοτε ἔχει τις νὰ δειλῇ μὲ πλείοτερον βεβαιότητα, ὅτι εἶνε φρόνιμος, ἂν δὲν τὸ δειλῇ εἰς τὴν συμφορὰν του;

— Τὸ νὰ συμβουλεύῃ τις τὰ καλὰ δὲν χρειάζεται μεγάλην γνῶσιν. Τὸ νὰ τὰ ἐργάζεται, ὅταν ἡ γρῆσι τὸ καλὸν, εἶνε μόνως ἀνδρείας καὶ φρονίμου ψυχῆς προτέρημα.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΣ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

Μαρσελλῆς θέλει πάλιν, φιλότητά μου; Καὶ ταύτας τῆς ἀληθείας ἀναγκάζεται τις νὰ προσηύχῃ ἀπὸ τῶν μονοτόνων ἐξ Ἀνατολῆς ἀκουσμάτων, δυσθυμίας πληρούστων πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν. Ἄλλα βεβαίως ἔπρεπε ἢ ἀπαγορεύειν ἡμᾶς γεγοῦνα, καὶ ἔτι πλέον σκέψαι καὶ λόγῳ. Ἐπέπρωτο ὄμως καὶ τὴν φορὰν ταύτην πευθῆναι ἴσως νὰ κλίνομεν τὸν ἀγῶνα εἰς τὰ ἔθνη τῶν φίλων μας κλεδοίμενα. Παραιστάμαι τὴν περαιτέρω εἰς τὰ ταῦτα διαταρῆν καὶ καταγίνομαι εἰς ὅτι ἡρωϊκῆς ἀνωτέρω ἂν θέλῃς.

Ἐν τινι τῶν προηγουμένων φύλλων τῆς „Κλειοῦς“ εἶπομεν πότε ἀναφέρεται τὸ πρῶτον ἀλεξιβρόχιον ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἦδη εἰς τὰς ὀλίγας ἐκείνας γραμμὰς διυλόμενα νὰ προσέσωμεν καὶ τὰς ἐξῆς πληροφορίες. Ὁ πρῶτος ἐξηγητὴς τῆς χρήσεως τῶν ἀλεξιβρόχιων ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ πολλῶν χρόνων ἦτον ἀνευκαίμενος τῆς χλοῆς καὶ τοῦ γέλωτος τῶν κατωτάτων τάξεων τοῦ ἀρχαίου ὄχλου, πολλὰ δὲ παρηγόριον ἔην πρὶν ἢ ὁ λαὸς, ὡς συνέβη καὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ τελου, τοῦ καφέ καὶ τῶν γεωμικίων, συνειδήσει ἀφελῶς νὰ βλέπῃ τὰς διαφόρους ὀμβροελλικὰς καινοτομίας. Ἐν Παρισίῳ μάλιστα ἐγένετο καὶ ἐπαναστάσις τῶν δυσφορῶν καὶ φοροεσφορῶν, οἵτινες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐνόησαν ὅτι τὸ ἀλεξιβρόχιον ἢ ἀποβῆ ποτε εἰς ἐκ τῶν φοβεροτέρων ἀνευκαίμων τῶν ἐπιτηδεύματός των. Τὴν σήμερον τῶσον διεδόθη ἡ χρῆσις τῶν ὀμβροελλῶν, ὥστε πρέπει τις νὰ καταφύγῃ εἰς τοὺς στατιστικῶς ἀριθμοὺς, ὅπως συλλάβῃ ἰδέαν τινὴ περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ὀμβροελλοποιίας. Ἡ βαθμιαία τελειοποίησις τῶν ὀμβροελλῶν ὑπῆρξε τῶσον ποικίλη καὶ πολλαπλῆ, ὥστε ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνος τούτου εἰς οὐδένα ἄλλον κλάδον τῆς βιομηχανίας ἐδόθησαν, πιστεύομεν, τόσα βραβεῖα ὅσα εἰς τὸν κλάδον τούτον, τὴν ὀμβροελλοποιίαν. Ἐν ἔτει 1827 ὑπῆρχον ἐν Παρισίῳ 116 ἐργοστασάρχαι ὀμβροελλῶν, ὧν ὁ κύλιος τῶν ἐργασιῶν περιελάμβανε τὸ ποσὸν 4,000,000 φράγκων ἑνωσιῶς. Ἐν τῇ λοιπῇ Γαλίᾳ ἡ κατανήλωσις περιελάμβανε τὸ ἕμισυ περὶ τοῦ ποσού τούτου, ὅπως ὡστε ἄπαν τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον τῶν ὀμβροελλῶν διετήθητο ἀντὶ 7 εκατομμυρίων φράγκων κατ' ἔτος. Ἐν ἔτει 1847 ὁ ἀριθμὸς τῶν παρισιανῶν ὀμβροελλοποιῶν εἶχε σπουδαίως αὐξηθῆ, διότι μόνον ἐν Παρισίῳ ὑπῆρχον 303 τοιοῦτοι, ἀπασχολῶντες 1,200 ἐργάτας καὶ κάρμοντες ἐργασίας ἀντὶ 10 ἐκατομμυρ. φράγκων κατ' ἔτος. Ἐν ἔτει 1860 οἱ ὀμβροελλοποιοὶ τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσος εἶχον ἀνέθει εἰς 480 μετὰ 1868 ἐργατῶν, αἱ δ' ἐργασίαι αὐτῶν ἀνετύχθησαν μέχρι τοῦ ποσού τῶν 17 ἐκατομμυρίων φράγκων ἑνωσιῶς. Ἐν τῇ λοιπῇ Γαλίᾳ καὶ ἰδίᾳ ἐν Λυῶν καὶ Βορδῶ εἶχον ἀνεπτυχθῆ ἔπισης σπουδαίως ἡ βιομηχανικὴ οὗτος κλάδος καὶ ἀπέφερον ἐπιπλέον πρὸς τοὺς ἐξ ἐπὶ ἐκατομμυρίων φράγκων. Ὑπολογίζουσιν ἦδη ὅτι ἡ αξία τῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος κατ' ἔτος κατασκευαζομένων ἐν Γαλίᾳ ὀμβροελλῶν ἰσοδυναμεῖ πρὸς 30 ἕως 35 ἐκατομμύρια φράγκων. Ὅμοιος καὶ ἡ ἐξαγωγή γαλλικῶν ἀλεξιβρόχιων μεγάλως ἀνεπτυχθῆ καὶ προέδουσεν. Ἐν ἔτει 1862 οἱ Γάλλοι ἀπέστειλαν εἰς τὸ ἔξωτερικὸν 158,281 μεταξωτάς, 28,218 ἀπτάκια (ἐκ παρρησιανῶν ἐρίου) καὶ 595,935 βαμβακερὰς ὀμβροελλας. Μόνη ἡ Τουρκία τὸ παρεῖδον ἔτος εἰσέγαγεν εἰς τὸ κράτος τῆς ἐκ Γαλλίας 24,316 μεταξωτὰ ἀλεξιβρόχια καὶ ἀπτάκια. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπίσης καὶ Γερμανίᾳ μεγάλα ὑπῆρξαν αἱ πρὸδοι τῆς ὀμβροελλοποιίας κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

Οἱ μικροσκοπικοὶ σχιζομύκητες, οἱ ὅποιοι τοσάκις ἀναφαίνονται ὡς πρᾶξοι σποδνεῖται, πολλαπλασιάζονται, ὡς εἴποι γινώσκων, διὰ τμήσεως, μὲ ἄλλους λόγους ἐν ἑκαστῶν βακτηρίδιον τέμνεται εἰς τὸ μέσον καὶ οὕτω γίνονται δύο βακτηρίδια. Ἀπὸ νὰ γίνῃ τοιαύτη τμήσις ἀπαιτοῦνται 20—30 λεπτὰ τῆς ὥρας, οὕτως ὥστε μετὰ ἡμισίαν ὥραν ἐκ δύο γίνονται τέσσαρα τὸ βακτηρίδια, ἔπειτα ἐκαστὸ καὶ μετὰ 24 ὥρας — μὴ τρομάζεσθε! — φθάνουσιν εἰς τὸ 10,777,220, μετὰ δύο δὲ ἡμέρας γίνονται 281,822,000 καὶ μετὰ μιαν ἑβδομάδα χρειάζομεθα 51 ἀριθμητικὰ ψηφία διὰ νὰ γράψωμεν τὴν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῇ διαστάσει τούτῳ γεννηθέντων βακτηρίδιων. — Ὡς πρὸς τὸ βῆθος καὶ τὸν χρόνον, ἐν καταλαμβάνουσιν, ἐγένον-

το μετὰ ἄλλων καὶ αἱ ἐξῆς παρατηρήσεις. Εἰς ἐν κοινὸν ὀμοιόμοτρον δύναται νὰ εἰδῶσι τόπον πρὸς ἐγκατάστασιν 1183 ἐκατομμυρίων βακτηρίδιων, καὶ ὅμως ἐνὸς καὶ μίμου τούτου οἱ ἀπόγονοι εἰς τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἡμέρας πληροῦσιν ἡμισίαν λίτρον, μετὰ παρέλευσιν δ' ἑπτὰ ἡμερῶν μάλιστα θὰ ἴδῶνται νὰ τοὺς περιλάβῃ ἡ Μεσόγειος θάλασσα, ὡς πρὸς τὸ βῆθος δὲ — ἀκούσατε καὶ φράζεσθε! — οἱ ἀπόγονοι ἐνὸς βακτηρίδιου εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης ἡμέρας ζυγίζουσιν 148,356 κατάρια! Δὲν εἶνε λοιπὸν ἄταρον, πῶς ὁ ἀνθρώπος κατὰ τὴν ἀσφαιρίειαν, τὸν τύπον,

τὴν χολέραν καὶ τὰς ἄλλας μασματικὰς νόσους καταβάλλεται τόσον τῆς χλοῆς ὑπὸ τῶν ὅσων ἀφανῶν, ἄλλο τόσον καὶ τεραστίων κατὰ τὸ πλῆθος τούτων ἔθρων.

Ὁ τελευταῖος ἀριθμὸς τοῦ „Bulletin officiel de la Compagnie du Canal de Suez“ περιέχει τὴν ἐγκύκλιον τῆς Ἐταιρίας πρὸς τὰς ὀκειίας εὐρωπαϊκὰς κυβερνήσεις ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ἠλεκτρικὸν φωτισμὸν τῶν πλοίων κατὰ τοὺς νυκτερινούς αὐτῶν διαπλοῦς. Τὸ ἐπὶ τούτῳ πρόγραμμα θὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου ἔ. ἔ., περιέχει δὲ τοὺς ἐξῆς ἄρθροι. Ὁ δὲ ἠλεκτρισμὸς φωτισμὸς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰ πολεμικὰ καὶ τὰ ταχυδρομικὰ πλοῖα. Ὁ νυκτερινὸς πλοῦς ἐν τούτῳ περιορίζεται ἀπὸ τοῦ Πόρτι-Σαῖδ μέχρι τοῦ 54. χιλιομέτρου, τοιοῦτοτρόπος ὅμως καθίσταται δυνατὸν εἰς τὰ πλοῖα ἐντὸς μίως μόνον ἡμέρας νὰ διαπλέωσιν ἔτην τὴν διείρητα. Τὰ πλοῖα σφαιλοῦσιν εἰς μὲν τὴν πρῶταν νὰ φέρωσιν ἠλεκτρικὸν φανὸν, ὃ αἱ ἀκτίνας νὰ ἐκινῶνται μέχρις ἀποστάσεως 1200 μέτρων, εἰς δὲ τὴν πρῆμην ἐπίσης ἠλεκτρικὴν λυχνίαν φωτίζουσιν τὴν περίε χῶρον μέχρι 200 ἢ 300 μέτρων. Διὰ τὸ ταχυδρομικῶν τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ἔχει μάλιστα ἀμειψίαν.

Ἐσχάτως ἐδιδάχθη ἐν Μονάχῳ πρῶτη φορὰ ἀπὸ τῆς σκηρῆς ἡ „Καυταμνηστὴρ“ τραγωδία ὑπὸ Καρόλου Siegner καὶ ἔτυχεν ἐνθουσιᾶσθους ἐπιδοκιμασίας. Ὁ ποιητὴς καὶ οἱ ἄλλοι πρὸς ἐκλήθησαν καὶ ἀνευφημίσθησαν δεκάκις ὑπὸ τοῦ δημοσίου.

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥ.

